

cinna plačana v gotovini

Bogoljub

Januar 1936

VSEBINA:

Dete z jagnjetom. (Sv. Neža, 21 jan.) S. S. — Zvezde žarijo. (Gr. Mali.) — Članki: Mir ljudem... (A. C.) — Duhovna izložba. (Za KA.) A. V. M. — Blagor čistim! (Dr. Fr. Jaklič.) — Pesem: V hlevcu Jezušček leži... (G. S.) — Veliki vzgojnik Foerster o evangeliju. (Jos. Šimenc.) — Iz vsakdanjega življenja. Strupeni jeziki. (J. Langerholz.) — P o v e s t. Jangec Ovsenik. (Benz-Pucelj) II. del. — Iz življenja Cerkve: Po svetu, po domovini, po Mar. družbah. — Opazovanja. — Iz kraljestva svete ljubezni. — Pogled na mis. polje. — Razno. D. vaje. Odgovori. Dobre knjige. P o z d r a v l j e n i ! — Odpustki.
Slika na ovitku predčuje sveto Nežo. God 21. jan. Glej pesem na prvi strani!

Cena „Bogoljuba“ celoletno: na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem 20 Din; v Avstriji 3 Š, v Italiji 8 Lir, v Čehoslovaški 15 Kč, v Franciji 10 fr., v Ameriki — 50 Dol.

»Bogoljub« izhaja 12 krat na leto. — Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljuba« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljuba« v Ljubljani.

Koledar Apostolstva molitve za januar 1936.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: | Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu:
Dar vere | Spreobrnjenje luteranov.

Mesečni zaveznik: Sv. Severin, opat (8).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. R. T.		
			Ljublj. šk.	Lavant. šk.	
1 2 3 4	Sreda Četrtek Petek Sobota	Obrezovanje Gosp. Makarij, opat Genovefa, devica Prisk, mučenec	Blagoslov božji za ves narod Naši rojaki v tujini Sv. oče in njegovi nameni Naši škofje in škofije	Ljublj., Trnovo Dobrava pri Kr. Veliki Gaber Grosuplje	Stari trg S. Martin p. Sl.
5 6 7 8 9 10 11	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Ime Jezusovo Razglasenje Gosp. Lucijan, muč. Severin, opat Julijan in Bazil, muč. Viljem, škof Higin, papež muč.	Odprava kletvine in bogokletja Delo za zunanje misijone Duhovniki in bogoslovci Redovniki in redovnice Naši narodni voditelji Naše šole in mladina Bolniki in vsi trpeči	Javorje pri Lit. Vrh sv. T. Kralj. Stari log Mozelj Ljub., Leonišče Begunje p. Les. Olševke	Mar. šol. sestre Slovenjgradec boln. Sv. Janez p. Dr. Razbor Sv. Mikl. p. Slov. Sv. Ilij p. Turjak.
12 13 14 15 16 17 18	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	1. po R. Sv. Družina Veronika M., dev. Hilarij, škof c. uč. Pavel, puščavnik Marcelin, pap. muč. Anton, puščavnik Petrov stol v Rimu	Posvečenje naših družin Naši fantje in dekleta Naši možje in žene Naša inteligenca Izpeljava konkordata Bogatini in ubožci Delo za sv. zedinjenje	Borovec Lj., Zav. sv. Jož. Unec Podzemelj Sora Železniki Lj., Sv. Peter	Sv. Ilij p. Turjak. Sv. Vid n. Vald. Pameče Dolič Sv. Pet. na Kr. g. Podgorje Sele
19 20 21 22 23 24 25	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	2. po R. Kanut, kralj Fabijan in Bošt., m. Neža, dev. muč. Vincenc, muč. Zaroka Mar. Dev. Timolej, škof muč. Spreobr. Pavla	Nedeljsko posvečevanje Tisk in tisk. apostolat Slomšek-Baragov proces Vera našega ljudstva Ženini in neveste Naši rojaki Naša Katoliška akcija	Špitalič Kočevje Sela pri Kam. Goriče Poljane p. Topl. Brezovica Vrhnika	Vuzenica Marib., usmilj. Sv. Jož. n. Čelj. " " " "
26 27 28 29 30 31	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek	3. po R. Polikarp, š. m. Janez Zlat., š. c. uč. Leonid, mučenec Franč. Saleš. š. c. uč. Martina, dev. m. Janez Bosko, sp.	Pogostno sv. obhajilo Cerkvene organizacije Svetne organizacije Duhovne vaje in misijoni Mir in pravica med narodi Umirajoči. Ta mesec umrli	Mavčiče Lj., Uršulinke Kodeljevo M. d. Lj., Rakovnik Peče Groblje	Celje, kapucini " " Celje, bolniš. Celje, š. sestre

Današnji izdaji prilaga zagrebska tvrdka
»RADIOŠAN« brošurico z naslovom
»Zdravljenje s HERSAN-ČAJEM«

Vsem cenj. odjemalcem in čitateljem »Bogoljuba« želim *srečno in blagoslovljeno novo leto*, s priporočilom, da nama ostanete tudi v novem letu zvesti odjemalci.

Štefan in Alojzija Jurkovič
trgovina in trafika v Ormožu

P * O * M * A * R * I * J * I * K * I * E * Z * V * S * V

JANUAR

XXXIV. LETNIK

1936

Dete z jagnjetom

S v. Neža, 21. januarja.*

Ti si —
Benamina
med devicami:
med nedolžnimi
mučenicami!
Kaj je tvoja slika?
Ali Jagnje —
z detetom?
Ali Dete —
z jagnjetom?
Tebi je podoben
naš slovenski rod:
med rodovi vsemi,
med številnimi:
Benjamin!
Čist je narod naš
kakor vrh snežnikov

v soncu plameneč;
ni zvestobe zlomil
nebu zlatemu.
Kakor ti nikomur
ni krivice storil;
kakor ti je šel
na nedolžno
mučeniško pot.
Planšarice naše
ovce pasejo;
in najmanjše jagnje
nosijo v naročju,
z novo pesmijo:
»Včeraj videle
bele smo planike,
orošene

z rujnimi rubini
krog in krog.
To je morda kri
gorske golobice,
po nemilem strelu
strelca divjega
ranjene v srce.
Spomnile smo se
nežne deklice:
Lepše rože ni
nego sveta
mučeniška kri.
Smrt brezmadežne
mlade Nežice
za nedolžnega
ženina —
Jezusa.«

S. S.

Zvezde žarijo

Zvezde gorijo, milo žarijo,
v radost prelivajo morje solzá,
angelski spevi, rajski odmevi
molijo v jaslih na slami Boga.

Dete ljubeče bisere sreče
siplje trpečim v dolino gorjá.
Roke sklenimo, vdano molimo
Dete, ki v hlevcu se milo smehlja.

Jaslice večne, duše nesrečne,
v cerkvi nam hrani skrivnostni oltar;
v hostiji biva, milost razliva
Dete nebeško, naš mili vladar.

Tam nas pozdravlja in blagoslavlja,
ko se pri maši daruje volján;
greh izbrisuje, mir podeljuje,
rojstvo skrivnostno obnavlja vsak dan.

* Slika na ovitku.

Gr. Mali.

Mir ljudem ...

Božični dnevi se imenujejo po pravici prazniki ljubezni in miru. Kdo more pojmiti neskončno ljubezen in usmiljenje večnega Boga, ki je poslal svojega Sina, da bi rešil človeški rod. In ta božji Sin si je privzel človeško naravo iz ljubezni do nas. Kot slabotno dete se je rodil v razdrtem in zapuščenem hlevu poleg Betlehema. Med grešne zemljane se je naselil Kralj miru. Prinesel je mir ljudem, kakor so to v nebesnih melodijah zatrjevali angeli: »Slava Bogu na višavah, in na zemlji mir ljudem!«

Kako blagodejno odmeva ta božji slavospjev na sveti večer in sveti božič v srcih vseh, še celo onih, ki so zagazili proč od cerkve in cerkvenega življenja, pa jih spomin na božje Dete vendarle še ogreje. V svetih božičnih dneh se zdi, kakor da zagne velik zastor vsakdanje skrbi, nevšečnosti, notranji nemir in druge boleti.

Med svetovno vojno smo brali, kako je vsaj na dan rojstva Gospodovega utihnilo rožljanje orožja, streljanje in krvavo napadanje. Obe vojskujoci se stranki sta sklenili za sveti dan odmor in premirje. Vse je mirovalo; vojaki v zakopih in strelnih jarkih so se oddehnili. Na praznik ljubezni in miru so se mogli spomniti, da je vojna le posledica človeške grešnosti, ker ljudje ne živijo po volji božji, ker ne uvažujejo vsebine betlehemske himne.

Toda Odrješnik naš ni prinesel miru samo za sveti večer, za sveti dan; zagotoviti nam je hotel stalni mir. In vendar je danes toliko razrvanosti, razdvojenosti, nezadovoljstva, nepokoja, prepira, razprtij in sovraštva med posamezniki, v družinah, občinah in deželah! Ali je bila mirovna himna angelov nad betlehenskimi jaselami prevara, prazna obljuba? ... Nikakor. Če med svetom ni miru, je kriva le slaba človeška narava, ki se odtuja božji volji in slepo drvi za zemljskimi dobrinami in hoče ustrezati le sebi.

Ali smo že kdaj bolj resno premislili, kakšna je vsebina slavospeva, ki je očaral pastirske stražnike v božični noči?! Kako se že glasi? ... »Slava Bogu na višavah, in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu po volji.« (Lk 2, 14.) O miru pojo poslanci iz nebes, mir zagotavljajo; toda ne pozabimo, da dostavljajo tudi pogoj: mir vsem onim, kateri so Bogu po volji, t. j. ki so sveti, dobri, pravični, torej svete volje. Sveta, pravična je pa naša volja le

tedaj, če je v skladu z voljo božjo, če se drži tega, kar Bog hoče.

Zdaj nam bo jasno, zakaj se betlehemska blagovest o miru v človeškem življenju in v življenju narodov vselej ne uresničuje. Dajmo Bogu, kar je božjega, pa bomo deležni božje obljube. Slavi božji — bo sledil mir ljudem, če bomo s slavo božjo združevali lastno sveto voljo.

Ker se preveč poudarja lastna volja, ker nas ima na povodcih napuh, sebičnost, lakomnost; ker je pravičnosti in ljubezni do bližnjega čimdalje manj, ker skrb za lastno ugodje izpodriva dela karitativnosti — ker v te napake zajedejo tudi državniki in oblastniki, zato gineva pravi notranji in tudi zunanji mir, odtod zatiranje slabejših, odtod krvavi razpori, vojne, prelivanje krvi.

Čast in slava božja, pa podrejenost človeške volje — volji Najvišjega: to je pravec, ki vodi do ljubelega miru in zadovoljnosti. Toda vsepovsod se pretežna večina ljudi ravna drugače. V očenašu izrekajo prošnjo: »Zgodi se tvoja volja kakor v nebesih, tako na zemlji,« z življenjem pa prav to prošnjo preklicujejo.

Nedavno je zagledal beli dan listič — saj takih je danes na preostajanje — ki so ga njegovi lastniki krstili na ime »Naša volja«. V tem dvotedniku beremo, da hočejo s svojo voljo razglašati neki srednješolci. Zakaj to omenjamo? Samo zato, da potrdimo z gledom, kako resnično je, kar smo zgoraj dokazovali.

Ker je notranji mir posameznika, pa tudi mir v človeški družbi tako neprecenljiva dobrina, ki nam jo je prinesel sam božji Sin, bodi naša skrb, da si jo za trajno priborimo in zavarujemo. Kralj miru nam je dal v ta namen tudi mogočno sredstvo: najsvetejši Zakrament. Mir, ki se zanj potegujemo, in zakrament sv. Rešnjega Telesa, sta med seboj v najožjem stiku. Sveta Evharistija je najmočnejše in najizdatnejše sredstvo miru.¹

Zadnja večerja, ki je pri nji postavil Jezus zakrament sv. Rešnjega Telesa, je bila zares praznik miru. Že priprava — umivanje nog kot znamenje notranjega očiščenja — je pokazala najbistvenejši in najvažnejši pogoj za mir. Velika zapoved, da bi bili vsi eno v ljubezni, spremljana

¹ Iz govora kardinala Innitzer-ja, 13. X. 1935, pri zborovanju zveze »Evharistična straža mož« v St. Gabrielu pri Dunaju.

z gorečo molitvijo Gospodovo, je bila v onem trenutju dana v zaščito miru in vzajemnosti. Prvikrat so bili apostoli oni znameniti večer združeni z mesom in krvjo Kristusovo, združeni s Kraljem miru. In od takrat prehaja mir Kristusov skozi vsa stoletja na vse, ki to božjo hrano s čistim srcem uživajo.

Vsaka daritev svete maše je veliko mirovno dejanje. Zato tudi lahko rečemo: Sveto obhajilo je najboljša razorožitev duše, torej prava razorožitev.

Toliko se je zadnja leta pisalo o razoroževanju, a uspeh? — Oboroževanje! Saj drugače tudi biti ne more; kajti ljudje se tudi po grozni svetovni vojni, ki je povzročila neizmerno gorja vsepovsod, po notranje niso razorožili, zato pa napreduje zunanje oboroževanje.

Kdor hoče k mizi Gospodovi in biti v polnem obsegu deležen sadov svete maše,

se mora poprej iznebiti notranjih peg in napak, se mora razorožiti, odpraviti vso plažo, tudi jezo in sovraštvo. Saj naroča Kristus sam: »Če prineseš svoj dar k oltarju in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, pusti svoj dar tam pred oltarjem in pojdi, da se poprej spraviš s svojim bratom, in potem pridi in daruj svoj dar.« (Mt 5, 20—24.)

Ni dvoma: če bi prihajali h Kralju miru pred tabernakelj vsi, prav vsi in pogostokrat, bi kmalu zavladal pravi mir po vesoljnem svetu in ne le v srcih obhajancev. Sveto obhajilo je najboljša mirovna konferenca; sveta Evharistija je praznik sprave z Bogom in tako tudi praznik sprave ljudi med seboj.

Naj betlehemsko oznanilo ne izzveni brez trajnega vtisa na naše duše; naj nas vsekdar opozarja na globoko in osrečujočo vsebino božičnega slavospeva!

A. Č.

V hlevcu Jezušček leži...

*V hlevcu Jezušček leži,
móli ga Marija;
bele óvce blejejo
in ga s sapo grejejo;
zvézdice trepečejo,
nizko zaleskečejo.*

*V hlevcu Jezušček leži,
móli ga Marija;
solza ji v óčeh blesti,
solza tihe rado sti:
ob skrivnosti tega dne,
ki rešilen je za vse.*

*Solza ji v óčeh blesti,
solza bridke žalosti:
míslí, kaj bo Sin trpel,
ko bo križ na rame vzél,
in za greh naš v smrt bo šél,
da človeštvo bo otel.*

*Angelci se oglasé,
pesmi jek zdaj čuje se:
Vsem zemljanom božji mir,
ki je sreče prave vir.
Vsem veselje nosimo
in tolažbo trosimo!*

G. S.

Duhovna izložba za Katoliško akcijo

Angelsko češčenje. Vsak dan trikrat, zjutraj, opoldne in zvečer zvoní angelsko češčenje. Najstarejše je večerno zvonjenje. Že v 13. stoletju je opominjalo, naj se ljudje pred nočjo zavarujejo pred ognjem in naj ga pokrijejo s pepelom. V 14. stoletju se mu je pridružilo jutranje zvonjenje, ki je vabilo vernike k Marijnemu pozdravljenju. V silni stiski pred Turki 1452 je papež Kalikst III. odredil še opoldansko zvonjenje. Pobožnost angelskega češčenja ni strogo zapovedana, a naj se ohrani, saj je lepa navada hvaležnih src za milost božjega učlovečenja in našega odrešenja. Budimpeštanska radijska postaja oddaja opoldne tudi angelsko češčenje ondotne stolne cerkve. Včasih stori to tudi

ljubljska radijska postaja. Zakaj se to ne zgodi večkrat?

Blagoslov. V cerkvenem obredniku se najdejo obrazci za blagoslov raznovrstnih reči, le za blagoslov orožja takih obredov in molitev ni. Vendar se Cerkev in duhovščini vedno očita, da je dovoljevala blagoslov orožja v svetovni vojni. Dunajski socialno demokratični list »Kuckuck« (31. jul. 1932) je prinesel fotografijo take blagoslovitve. Toda duhovnik, ki je bil na njej podtaknjeno naslikan, prelat dr. Koczy, se je takoj oglasil in dokazal, da ni bil ne v l. 1914 in sploh v nikaki zvezi z vojaštvom. »Vojna je laž, strup in zločin; takih reči pa Cerkev ne blagoslavlja,« je bil odgovor cerkvenega dostojanstvenika.

Brezboštvo. Kreml, vladna palača v Moskvi, je središče brezbožne: Družbe in Zveze za razširjanje nevere. Organizacija brezbožnih borcev pričakuje, da bo leta 1937 že vsa Rusija popolnoma brezbožna. Predvsem je treba, tako misli, brezbožno vzgojiti otroka. V štirih šolskih letih mora biti otroku privzgojena misel, da je Bog nepotreben za zemeljsko blagostanje, ki je — kakor trdi — edino pametno in resnično. Zdi se, da pripravlja Lucifer generalni napad na Cerkev in ljudstvo božje. Delo za »Mednarodno katoliško propagando« (Kongresi Kristusa Kralja) je nujno in velevažno. Ko gre za vero, otroci sveta ne smejo biti modrejši in močnejši kot otroci luči. Papež, škofje in duhovniki so v tem boju naši voditelji. Naš bojni klic pa je: »Marija!«

Brezmadežna. Naše bojno znamenje je: Brezmadežna. Brezmadežno spočetje je verska resnica, ki jo je božja previdnost prižgala kakor zvezdo vodnico v

temi modernega poganstva. Izvirni greh, v katerem smo bili vsi, razen Nje, spočeti, je spremenil zemljo iz raja: v kraj truda in trpljenja. Nadškof Oktavijan Pereira je 31. maja 1931 vpričo nešteti ljudskih množic in predsednika vlade vso Brazilijo posvetil Mariji Brezmadežni.

Brezposelnost. Kako žalostno se maščuje verska mlačnost sedanjega rodu nad njim samim! V misijonskih krajih čakajo milijoni na delavce in v evropskih deželah postajajo brez dela in posla tisoči in tisoči. To se razume, da zahteva misijonski poklic zdravja, sposobnosti in požrtvovalnosti. Predvsem pa milosti. Bog je pripravljen, da bi nam dal svojo milost. Veliko je poklicanih na Gospodovo delo, ali le malo izvoljenih, ker so mnogi pozabili na Gospodovo besedo: »Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi.«

(Še pride.)

A. V. M.

Blagor čistim

I. Zver, ki mežika ob tihem svetišču.

Za posameznega človeka ali za celokupni človeški rod so nekatera dejanja tako važna in potrebna, da nas Bog, stvarnik naše narave, kar sili k njim. Na gone za ta dejanja je položil v nas.

Uživanje hrane n. pr. ni ne lepo ne samo po sebi vabljivo delo. Ako bi bilo prepuščeno zgolj človekovemu svobodnemu preudarku in hotenju, bi ljudje ne uživali dovolj hrane, hirali bi in umirali. Zato je Bog položil v nas nagon po jedi, to je neko poželenje, ki nas k jedi vabi in nam dela njeno uživanje prijetno. Ali drug primer: Človek bi se telesno ne gibal dovolj, ako bi Stvarnik ne položil vanj nagona po gibanju. Tako pa že v otročiču vidimo, kako si želi gibanja, kako krili z ročicami, kako so mu gibčni nožici in kako s kričanjem razgiblja svoja pljuča. Tudi odrastlega sili nagon, da telesu dá dovolj gibanja.

Od vseh nagonov najmočnejši je pa v človeku družinski, razmnoževalni ali spolni nagon. Bog mu ga je dal. Velevažno nalogo vrši ta nagon. Ni nekaj zlega in sramotnega. Samo njegova zloraba je zla in sramotna. Naj se mlad človek tega dobro zaveda; naj se ne sramuje tega, kar je Bog položil vanj, ampak le zlorabe proti volji in nameri vsemodrega Stvarnika! Kakšna je ta stvarnikova namera?

Dolžnosti staršev do otrok so tako težke in zahtevajo od staršev toliko žrtev in samopozabe, da bi večina ljudi ne hotela stopati v zakon, ako bi bilo to prepuščeno zgolj njih hladnemu preudarku. Ljudje bi ne marali jemati nase družinskega bremena, skrbi in dela za otroke. Družine bi se redčile, narodi bi izumirali, človeški rod bi bil zapisan smrti. Kako je torej Stvarnik uredil to prevažno, a težavno zadevo? V naravo fanta in dekleta je položil nagon, ki ju vabi in nagiba v zakon. Najprej ju ta nagon združi v lepi, zgolj duhovni ljubezni, potem ju pa pelje v družinsko in sploh najtesnejšo skupnost, ki je na svetu mogoča in ki postane od Boga posvečena zibelka otrok in bodočega rodu. »Rastita in množita se!« jima ponavlja Bog, kakor je velel že v raju.

Prevažen je torej namen tega razmnoževalnega ali spolnega nagona. Ne ohranja le poedinca, neče izpopolnjevati le poedinca človeka, marveč ohranja in množi celokupni človeški rod. Zato je od vseh nagonov najsilnejši. Rojstvo otrok namerava, ki bodo v veselje in oporo družini, v srečo in ponos narodu in državi, in ki bodo obenem otroci božji in dediči srečnih in večnih nebes. Kaj je torej dragocenejšega, pa tudi lepšega na zemlji, kakor je otrok!

Samo v stalni družini, samo v stanoviti, dosmrtni zvezi med enim možem in eno ženo je pa za otroka dovolj poskrbljeno. Otrok potrebuje neprestane skrbi in vzgoje očeta in matere. Oče mu daje varstvo in življenjsko resnost, mati pa vrši nad njim podrobno delo, goji in žlahtni mu srce. Čim bolj otrok dorašča, tem bolj potrebuje očetovega varstva in materine ljubezni. Roditelja morata složno in vztrajno kot eden vplivati nanj. Stvarnik je pa tudi že v dušo otrokovo položil močno nagnjenje, da roditelja stalno ljubi. Že naravni čut mu pravi, da ju mora imeti za vedno ob sebi.

Ker je torej le v stalni, dosmrtni družinski zvezi ali zakonu za otroka dovolj poskrbljeno, se smejo otroci roditi le v stalnem, dosmrtnem zakonu. Izvenzakonsko rojstvo je za otroka nesreča, ker mu jemlje to, kar bi vedno moral imeti poleg sebe: očeta in mater. Zato pa neovržno in nujno sledi: Le v dosmrtnem zakonu sme družinski ali spolni nagon priti do veljave in se uresničevati. Stvarnik ga je položil v globino človekove narave, da mladeniča in dekle pripelje v zakon, ko sta na telesu in tudi po duhu dovolj dozorela za roditeljske vzgojne naloge, in da se otroci rode po njem.

Vsi nagoni so pa slepi. Človeka ženejo — odtod njih ime »nagon« — in nagibljejo, da jim ustreže, ne povedo mu pa naravnost, kaj nameravajo. Saj tudi ptica brižno plete svoje prvo gnezdece, a nič ne ve, čemu bo služilo; saj nagon tudi lastovko sili na jesen v južne kraje, a ji ne pove, da bi poginila pri nas, ker bo kmalu zima in sneg in ne bo ne muh, ne mušic in ne druge hrane zanjo.

Pri živalih božja modrost neposredno vodi in uravnava nagone, zato vedno lepo dosežajo svoj smoter. Pri človeku, ki ima um in svobodno voljo, je pa Bog nagone postavil pod vodstvo pameti. Tudi spolni gon mora človek brzdati in voditi. Z umom spoznava, kakšno nalogo ima in kje edino se sme uveljavljati. Z voljo ga pa mora voditi, tudi za ceno težke in dolgotrajne borbe. Kajti vsi nagoni so zaradi izvirnega greha postali neurejeni in neposlušni, še posebno pa je izvirni greh naredil nered v tem najsilnejšem nagonu. Blagor človeku, ki ga zna brzdati! »Blagor mladeniču, ki nosi jarem Gospodov že iz mlada!« pravi sveto pismo; in Jezus vzklika: »Blagor čistim v srcu, zakaj ti bodo Boža gledali!« Gorje pa človeku in vsej njegovi okolici, ako se mu ta strast sprosti in razdivja! Upropašča ga na duši

in na telesu, onesrečuje družine in narode; nobena zver ne divja tako nad svojim plenom, kakor divja razbrzdani spolni nagon nad človekom. Kakor ogenj je. Ako ima človek ogenj v skrbnem varstvu in vodstvu, mu služi in vrši velika dela; gorje pa, ako se odtegne njegovemu vodstvu in zavdivja nad poslopji in vasmi!

Težko bi se pregrešil zoper Stvarnikovo namero, kdor bi od razmnoževalnega nagona hotel sprejeti le prijetnost, ki jo je Stvarnik navezal na njegovo uresničevanje, a bi obenem ne hotel sprejeti njegovega vzvišenega cilja: rojstva in vzgoje otrok.

Spolni nagon mora torej človek imeti v popolni brzdi in ne sme iskati niti najmanjšega njegovega užitka, dokler ni pred oltarjem sklenil dosmrtno zakonske zveze. Vsako izvenzakonsko iskanje in uživanje prijetnosti tega nagona je veliko zlo, ker preprečuje Stvarnikovo namero.

Iz misli se rode želje, iz želj potekajo dejanja. Ker je Bog prepovedal dejanja, je torej moral prepovedati že tudi take misli in želje. Ako jih človek hotoma išče ali radovoljno pridrži, smrtno greši. Sveti vrt družine je Stvarnik moral obdati s tako trdnim in varnim zidom. To zapoved je položil že v našo vest, poudaril jo je še posebej na Sinaju in v novi zavezi še vnovič zabičal. »Ne nečistuj! Ne želi svojega bližnjega žene!« Z vsako božjo zapovedjo namerava Bog našo srečo. S prvimi tremi božjimi zapovedmi hoče človeka pritegniti in privezati nase, ki je Vir in Obseg vse sreče. Z ostalimi zapovedmi pa hoče Stvarnik ohranjevati in pospeševati kakšno našo dobrino, dušno ali telesno. S šesto in deveto božjo zapovedjo hoče poskrbeti za srečo nastajajočega človeškega bitja, ter že v kali zatreti škodo in pogubo, ki bi mu utegnila groziti.

In tisto prevažno, prepotrebno in prelepo čednost, ki brzda, kroti in vodi družinski, razmnoževalni ali spolni nagon, imenujemo čistost. Ni vselej lahka, zato je pa tem lepša. Sreča in pravo veselje hodita z njo. Blagor ti, mladenič, blagor ti, mladenka, ako je v tvojem srcu ta krepost! Sveta sramežljivost, ki vzdrhti in zardi, ko se pojavi ta nevarnost, je njena budna čuvarica. V samskem in v zakonskem življenju mora vladati — čistost.

Čistost zakonskih oseb zahteva, da si zakonci ohranijo medsebojno zvestobo in ne store ničesar, kar bi bilo proti namenu, ki ga je svetemu zakonu dal

Stvarnik. Čistost neporočenih ljudi zahteva, da ničesar ne storé, ne želé in z naslodo ne mislijo, kar je Bog z ozirom na razmnoževanje človeškega rodu samo v zakonu dovolil in posvetil.

Temna, grozna in upropaščujoča strast ne čistosti, razbrzdane spolne sle, grozi tudi tebe onesrečiti, kakor jih je že toliko onesrečila, tudi izmed slovenskega rodu. Fant, bodi junak! Dekle, pazi se pred zverjo nečistosti in beži pred njo!

Zavedaj se, da je sleherno, še tako malenkostno dejanje čistosti obenem dejanje ljubezni do vsega človeškega rodu! Da je vsako dejanje čistosti obenem počeščenje vsega skrivnostnega

Telesa Kristusovega, čigar ud je vsak vernik! Da je vsaka borba za čistost tudi vzvišeno dejanje pokorščine in ljubezni do Boga, ki je stvarnik in čuvar življenja.

Mlad človek bo torej ob teh mislih resno obrnil pogled vase. Potem ga bo zaskrbljeno obrnil proti bodočnosti. Sklenil bo, da se bo stanovitno boril in iskal tudi nadnaravne pomoči, da bo mogel vztrajno in krepko brzdati nagon, ki je položen vanj, da bo ta nagon graditelj njegovega bodočega družinskega svetišča, ne pa zver, ki bi upropaščala njega in njegov rod.

Čuval bo nad lilijo.

Dr. Fr. Jaklič.

Veliki vzgojnik Förster o evangeliju

Veliki nemški vzgojeslovec protestant W. Förster je pred kratkim napisal knjigo z naslovom: Večna luč in človeška tema¹. S čudovito prepričevalnostjo ta nekdanji brezverec dopoveduje modernemu človeku, da je edina rešitev iz zablod našega časa v tem, da zopet ponižno prisluhnemo božični blagovesti. Naj navedemo nekaj odstavkov prav tako, kakor jih je zapisal Förster:

»Modri z Vzhoda, ki klečijo pred svetim Detetom — kako resnična slika: odkar človeška modrost ne kleči več pred svetim Detetom — v kakšno noč zmote smo padli! Kako se je razbohotal zločin, kako brezvestno se je gospodarska politika naučila varati in hujskati vse zoper vse!

Pomislite: Kje drugod kot v evangeliju bi mogli najti vse to, kar pomiri sovraštvo, osramoti sebičnost in začrta našim mislim smer proti večnim dobrinam? Ponoči premišljujete, kako pokvarjeni so Vaši otroci, kako ste zapravili ljubezen, kako ste napak ravnali z ljudmi, ali kako Vam preti beda. Napol obupani se prekladate in končno prižgete luč. Ali Vam takrat pomaža naslovna knjiga, ali Karel Marks ali kateri koli modroslovec? Kje je zdravnik, ki edini more rešiti? Kdo Vam vlije novega življenja in moči, kdo Vam zakliče: Možato spoznaj samega sebe! Proč s sočutjem, ki ga imaš s seboj! Kateri je tisti glas, ki edino na nepopisen način prodre v naše globine, tam zbudi skrito življenje in nas zopet povede nazaj k vsemu, kar je bistveno, kar nas dela mirne in močne in

vesele, in nas dviga nad vse, kar nam moreta prizadeti narava in človek?

Edino v evangeliju je duhovna sila, ki ustrahuje kaos (nered) v duši in s tem tudi kaos v družbi — sila, ki uniči laž, premaga tesnobo, razplameni vest, rodi kesanje in daje sladko zavest, da je Bog odpustil. Brez te sile je duša orkester brez dirigenta in gnezdo gadov, ki se motovilijo in na vse strani sikajo.

Če ponoči avtomobili z velikanskimi žarometi brezobzirno drviijo kakor besni — komu to še ni bilo prispodoba za modernega človeka? V nas vseh se je nekaj odvezalo, kar more le še podirati, ne več graditi. Le Kristus, ki govori v jeziku povišanega življenja, more govoriti s tem zavoženim življenjem.

Če ne veruješ v Boga, si na tem svetu sam — ni ne očeta, ne matere, ne rojakov, ne prijateljev in zaveznikov. Ne, tvoj sočlovek zbledi v nič, tvoj zakonski drug v bežno senco, najsvetejša pogodba v papirno cunj; brez božjega prava ni človeškega prava: vse je dovoljeno, kar ugaja. Jaz, ki se je otesel povodcev, žrtvuje svoji besnosti vsak človeški ozir.

Kdor prebira evangelij daleč od vsega blebetanja, ga takoj očara moč, ki je ustvarila nebo in zemljo in ki vse kroti, ureja, veže, razsvetljuje, kar ni našlo zveze in ni vedelo ne kod, ne kam.

Na svetovnem nebu vidno stoji sonce, od katerega vse živi in diha. Je pa še drugo Sonce; to stoji nevidno na duhovnem nebu in blagoslavlja le, če ga spoznamo in sprejmemo v voljo. Čim bolj se v našem času noč dela, tem bolj bodo to

¹ Ewiges Licht und menschliche Finsternis.

Sonce na novo odkrivali in spoznavali, da je vir luči in moči za človeške poprave.«

Tako Förster. Pri tem sem se spomnil, kako pretresljivo popisuje Dostojevski v »Zapiskih iz mrtvega doma« božič kaznjencev v Sibiriji. Med njimi so tudi pravi

zločinci, a vsi molijo s solzami v očeh, poljublajo križ in evangelij in se vračajo zamišljeni v celice: podoba modernega človeka, ki se po zločinskih zablodah vrača k evangeliju in spoznava, da je le Jezus — prava luč. J. Šimenc.

IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA

Strupeni jeziki.

Vaše ženske imajo pa zares strupene jezike,« je pripomnil tistega dne Dobravčev Joža gospodu župniku Martinu.

»Kaj so ti pa naredile tako hudega? Le čakajo naj, jih bom že doma pokregal,« ga je tolažil in miril duhovni oče in pastir.

»Ne vaše domače, ne,« je hitel popravljal Joža, »ampak tiste iz družbe. Družbarice so take, da je res siromak tisti, katerega se lotijo.«

»Kolikokrat sem že rekel, Joža, da sršenov in osa ni treba dražiti, sicer boš opikan.«

»Oh, pa sem bil res. Ampak posvarite jih pa le, gospod župnik, naj človeka, ki jim nič noče, puste na miru. To se ne spodobi, da bi mladina imela take jezike.«

Skoro da je duhovnik res imel usmiljenje z nesrečnim Dobravčevim Jožetom, čeprav je dobro vedel, kakšna je njegova miroljubnost in kako daleč sega njegova pamet. Rad bi ga bil malo poprašal, zakaj so ga tisti »strupeni« jeziki tako zboleli, pa ni pričakoval, da bi mu Joža povedal čisto po resnici in po pravici. Poznal je Jožeta, da je eden izmed tistih, ki vidijo strahove tam, kjer jih ni, da slišijo travo rasti celo na najtršem kamenju, prepričan je bil, da iz njegovih ust ne bo dobil čiste resnice.

Zanimala ga je pa vendarle zgodba o strupenih jezikih. In ko jo je zvedel, je sam pri sebi govoril: »Seveda, seveda. Joža bi smel pikati in bosti, njemu bi moralo biti vse dovoljeno, ves svet bi mu moral biti pokoren; če jo pa enkrat skupi, je seveda precej nad menoj s tožbo o strupenih jezikih. Seveda, seveda.«

Dopoldanska nedeljska služba božja je že davno minila. Le tisti so se še vračali, ki so se mudili pri fari še po drugih opravkih. Eni so imeli posla pri županu — saj mislim, da ta (kakor so včasih pravili) najstarejša zapisana slovenska beseda menda še ni prepovedana; drugi so poiskali krojača, zakaj prazniki niso bili več daleč; nekateri med njimi so bili seveda tudi taki,

ki so mislili, da ni nedelje, če s svojim obiskom ne počaste tudi gostilne. Cast, komur čast: nekatere je pa tudi pobožnost zadržala v cerkvi. Hvala Bogu, da niso še poznali tiste graje vredne navade: med zadnjimi v cerkev, med prvimi iz cerkve. Niso bili med tistimi, ki znajo prav zadnji hip pridrveti v cerkev, potem se pa na ves glas pritožujejo, da niso mogli razumeti tedenskih oznanil; iz cerkve se zapode med prvimi, da bi ničesar tam zunaj ne zamudili.

Med zadnjimi je šla iz božjega hrama Štefančkova Roza, z njo pa Kostanjevčeva Tinica. In teh dveh se je lotil Dobravski Joža. Da bi se jih ne bil!

»Hvaljen Jezus,« je pozdravil z vso mogočo hinavščino, »pridne deklice, pridne deklice; so pa že zopet obirale nas poštene ljudi! Kajpada. Saj drugega itak ne znate.«

Roza se je namenila, da bo šla mirno naprej. Tinica tudi. Saj je prva kakor druga dobro vedela, kakšnega kova je Dobravski Joža. Pa ju je še naprej izzival.

»O, kajpak, prevzetni znamo tudi biti, seveda! To se za take svete duše prav spodobi. Samo to bi še rad vedel, katerega ste danes skozi zobe vlekli? Pa vendar ne mene?«

»Joža, ti vleci samega sebe skozi zobe, medve bova pa sebe. Tako bo najbolj prav.«

»Seveda, seveda. Saj se poznamo. Le kaj veš o sebi toliko povedati! Vsak teden, vsak mesec! To je že vendar od sile. Samo nas, poštene ljudi hodita obirat, sram vaju bodi!«

»Tako morebiti delaš ti. Kakršen je človek sam, tako sodi tudi o drugih. Zdaj si se pa izdal.«

»Tihoooo! Jaz grem vsako leto enkrat in takrat pošteno opravi, potem pa dam mir za eno leto. Pa še takrat bi bilo vseeno, če bi šel, saj nimam kaj povedati.«

»O seveda, ti si kar sama nedolžnost. Le škoda, da te ne postavijo na oltar za svetnika.«

»Zato pa tebe ne bodo, ker imaš toliko greha, da moraš naprej in naprej laziti k spovedi in delati nadlego duhovnikom.«

»Tudi v najbolj snažni hiši se vsak dan nabere dosti prahu in smeti, pa bi se v duši nič ne nabralo, kar je potrebno, da mora ven. Čim preje tem bolje. Kdor preveč odklada, se mu rado zgodi, da ravno najtežje in največje stvari najlažje pozabi. Ali nisi pred par tedni slišal v pridigi, da so spovedi tako zvanih letnikov najbolj nezanesljive.«

»Za take pridige se jaz ne menim dosti. Mene ne bo nihče učil. Več sveta sem že videl in več sem preстал na svetu, kakor naš župnik in še deset drugih po vrsti.«

»Čudno, da so te potem iz Amerike domov poslali, ker si tako učen.«

Joža je bil zadet tam, kjer ga je najbolj bolelo. Njemu da bi kdo očital, zakaj je moral iz Amerike! Ali je Rozi morebiti kdo kaj pisal? Ali samo sumniči? Če bi vedel, bi se že branil. Tako pa ni varno. Zaklel je potihoma in zagodel svojo besedo o strupenih jeziki in šel, kakor bi ga kdo polil z mrzlo vodo.

»Le zakaj nam ljudje ne dajo miru in nam vedno očitajo naše spovedi in naša obhajila,« se je pričela Roza jeziti proti Tinici. »Človek bi vse skupaj pustil na miru, potem bi vsaj lahko srečno živel. Tako te pa zdaj eden oblaja, zdaj drugi. Če se jeziš, ti pa spet očitajo, češ, nič ne zna potrpeti, sama prevzetnost in sama jeza jo je.«

»Prav zaradi ljudi, zaradi jezikov je treba, da smo in ostanemo, kar smo. Kdor se začne bati ljudi in človeških jezikov zaradi tega, ker hoče pošteno živeti, ravna na vso moč nespametno. Ne za svetom, ampak pred svetom, tega se držimo, naj pride, kar hoče.«

»Torej ti se ne daš prestrašiti?«

»Nikdar! Če hočemo res kaj veljati, strahu pred svetom ne smemo poznati. Ena naših najnevarnejših bolezni je ravno strah pred ljudmi. Le zakaj bi se morale bati poštenega življenja, če se drugi ne sramujejo svojih nerodnosti!«

»Jezi me pa le. Sama potem ne vem, nad kom bi se znosila.«

»Nad kom? Nad nikomer. Čim bolj se boš jezila, tem bolj te bodo dražili. Tako

narédi, kakor danes. Danes si se mi zdela čudovito mirna. Samo to si povedala Jožetu, kar je že davno zaslužil.«

»Kaj se pa vedno baha s tistim, koliko da je preстал in koliko sveta je že videl.«

»To je ravno nespamet nekaterih ljudi, da se ponašajo s svojo Ameriko, s Francijo, z Nemčijo, kakor sraka s pavjim perjem; in da samo to vidijo in vedo, s čimer lahko tolažijo svojo nemirno vest. Kar so pa lahko lepega videli, o tem pa molče.«

»Veš, mene je kar nekaj prišlo, da bi jo potegnila v kakšen samostan. Tam bi še najlažje mirno in zadovoljno živela.«

»Pa če misliš iti v samostan zaradi takih malenkosti, kakor je jezik Dobravskega Joža, potem misel na samostan kar lepo opusti. Verjemi mi, da je tudi cena samostanskega miru združena z nekaterimi žrtvami, ki so nemara še težje, kakor se ti dozdevajo težave, ki se z njimi sedaj boriš.«

»Če bi imela ob vsaki priliki tebe zraven sebe. Ti znaš govoriti, ti znaš človeka pomiriti. Za vsako besedo sem ti hvaležna.«

Roza je morebiti nevede in nehote izrekla veliko besedo. Današnji čas je pravo družabnost ubil. Ali ji je pa vsaj sovražen. Današnje dni išče in pozna vsak le samega sebe, bližnjega pa le toliko, kolikor ga lahko za svoje sebične namene izkorišča. Zato naj bi v vrstah naših družb čedalje bolj rastle in poganjalo tisto medsebojno prijateljstvo, o katerem je zapisana beseda, da je našel zaklad, kdor je našel zvestega prijatelja. Potem bi strupeni jeziki, ki skušajo razdirati, kar je sv. Cerkev zgradila, kmalu potihnil.

Prijateljici sta se ločili. Rozi je bilo kar lahko pri srcu. V Tinici je našla za dolgo časa skriti svetopisemski zaklad in ni je bilo več strah pred strupenimi jeziki.

Ko je pozneje zvedela, kako se je Joža raznašal nad strupom njenega jezika, se ni mogla premagati, da se je prav od srca nasmejala. Saj ji je Tinica rekla, da ni nič napačnega povedala, samo to, da je dobil, kar je že dolgo iskal...

J. Langerholz.

Vzgojne iskre

Če hočeš starost mirno uživati, moraš otroka zgodaj kaznovati.

Dečkov, deklic število — družinskih sob krasilo. Kazen mora biti kakor salata, ki potrebuje več olja kot kisa.

Otroku ne dajaj štruklja, če mu kruh ne diši. Konj brez uzde, otrok brez šibe — ne bosta brez hibe.

Kakor stari poje — nauči mladiče svoje.

Molitve se mora otrok naučiti na materinem naročju.

Veliko otrok — mnogo očenašev; veliko očenašev — mnogo blagoslova božjega.

Slab zgled je slana poštenosti in lepega vedenja.

Slaba knjiga, slab časopis je že marsikoga spravil v nesrečo za vse življenje.

Jabolko ne pade daleč od drevesa.

莫昌仁兄屬正戊辰二月錄廿四

Božje Dete z Marijo (Kitajska umetnost)

Janec Ovsenik

Povest. Ferdinand Benz. — Poslovenil Janez Pucelj. — (Dalje.)

II. del.¹

Po obronkih pašnika pozvanjajo vijoličaste velikonočnice prihajajoči pomladi v pozdrav. Sonce siplje toploto kar v gostem snopju z neba in kliče življenje iz zemlje, da si bukve natikajo svetlozelene šopke na siva debla, da se krase ozare s cvetjem, da postajajo celo skale ponosne in dajejo bradavičniku, da po njih zeleni in se bohota. Tiste dni je Janko spet prišel na velikonočne počitnice in prevzel pastirsko palico in čredo, dokler ni moral spet v mestu sukati pisalo in šestilo.

Naglo se je pomikalo šolsko leto h koncu. Nekaj kratov so bile že počitnice zastran vročine. Naloge so spisali. Konec šole se je približal. Ves razred je zdelal. Dr. Trepetin ni mogel spolniti groženj.

Med šolskim letom se je Ovseniku in Zalarju pridružil še tretji prijatelj, sin upokojenega generala, Dušan Kremen. Janko je nekoliko raztresenega Kremena poučeval latinščino in matematiko.

Dušan je poznal iz Zalarjevih in Jankovih opisov domačijo Ovsenikovo in vedel, s čim

¹ Glej lanski letnik.

Sveta noč

se bavi Janko o počitnicah. Da je Janko v znanju zaostajal za njima, bi ga pač ne bila hotela za svojega prijatelja, ker ju je pa prekašal, sta se pa za vse, kar je počel, kar navduševala.

Ker je poznal Dušan kmečko življenje samo od daleč, je napravil z Zalarjem načrt, da bi o počitnicah obiskala Ovsenika. Rada bi bila videla njegovo čredo, ovčarsko hišo in skalnati grad. Rada bi bila tudi doživela tiste noči, ki jim jih je Janko tako mikavno opisoval, noči pod milim, zvezdnatim nebom, sredi polj, daleč proč od mesta in kamnitih hiš, kjer je človek kakor v ječi. Razen tega sta pa tudi Zalar in Kremen hotela postati častnika in bi se pri tem počitniškem izletu lahko pripravljala na ta poklic. Čeprav ni bilo treba premagati nikakih nevarnosti, je bilo vendarle treba doživeti in poskusiti nekaj nenavadnega.

Dvorni svetnik Zalar je dovolil sinu, naj si uredi počitnice, kakor sam hoče. V Jankovi družbi je bil vrh tega dobro spravljen. Samo Dušan še ni govoril s starši.

Zadnje tedne šolskega leta, ko je Kremen že za gotovo vedel, da bo mogel z Ovsenikovo pomočjo v osmo šolo, je z Zalarjem vlekkel skupnega prijatelja h generalu Kremenu, da bi tudi ta potrdil počitniške načrte.

General je bil priljuden mož, ki je skrival za trdim obrazom in strogim, pordečelim vojaškim obličjem dobro srce. Lasje so mu bili sivi in redki; brki močni in nasukani. Na ušesih je imel tisto znano znamenje, po katerem so novinci spoznavali generala; namreč: tisti je, ki mu grmovje raste iz ušes.

Ko so se prikazali trije študentje v Kremenovo stanovanje, so spravili vso družino pokoncu.

Saj je Slavica, sedemnajstletna hčerka, sanjerala o Zalarju in seveda ni zamudila, da bi ga ne pozdravila posebno prijazno. Mira, ki je bila leto mlajša, tudi ni marala ostati sama v sobi za godbo. Občudovala je prav na skrivaj velikega tujca, Ovsenika, čigar vse pokolenje se ji je zdelo »kratkotamo silovito zajemljivo«. Tudi ga je hvalila, kako preprosto se vede, dočim je o Zalarjevih gorečih poklonih rekla, da so »opičji«.

Tudi gospa generalova je prav tako prišla, nežna, bleda dama, dokaj mlajša od moža.

Zalar je razložil načrte in prosil, da bi smel Dušan z njim. Ostro je pogledal general tri tovariše in jih motril; bili so mu pa v svoji naravnosti in podjetnosti kar všeč.

»Kam pa hočete?» je vprašal.

»K prijatelju Ovseniku za nekaj dni,« odvrne Zalar.

»Toda jaz ne morem vabiti nikogar, ko nimam ne staršev ne doma,« je ugovarjal Ovsenik.

»To nič ne de,« mu prestriže besedo Dušan. »Imaš svojo ovčarsko hišo in svoj skalnati grad, to nam je dovolj.«

»Ah, kako sijajno, ovčarska hiša — skalnati grad!« zakličeta deklici bratu v besedo. »Mama, to morava videti tudi medve. Jaz bi tudi rada pasla ovce, kakor so delale svoj čas princesinje in vojvodinje,« reče Mira.

»No, seveda! Sladki pastirski časi so minuli! — Pa kje stoji ovčarska hiša, Ovsenik?« vpraša general.

»Zunaj na njivi ali na travniku, pri ovcah,« odgovori Janko.

»Koliko ljudi gre vanjo?«

»Dva imata v njej dovolj prostora. Jaz ležem lahko spodaj k Rolfu.«

»No, torej, stanovanjsko vprašanje je rešeno.«

»Saj vzamemo vendar spalne vreče s sabo,« se razvnema Slavica.

»Da te lisica požre, če te ovoha,« se smeje general.

»Ah, lisica Zvitorepka, ta vendar živi samo v basni in ne pri nas.«

Slavici se vsi živo zasmejejo.

Ena hčerka je sedela na desni od papanovega naslanjača, druga na levi. General je držal Miro za črno kito, medtem ko je bil levo roko upognil Slavici okrog pasu. Imel je veliko veselje nad obema deklicama, ki sta kar žareli od življenja, in je kaj rad uganjal z njima najrazličnejše šale, pri čemer mu je pomagala žena; tako so imeli čestokrat prijetno gledališče kar doma.

»O vedve strahopetni deklici, kaj hočeta na pustolovščine! Saj bi vaju krč, če bi zajec kihnil poleg vaju,« začne papa.

»Kaj, medve — nak, medve ne poznava strahu. Naj le pride karkoli hoče nad naju, tedaj — —«

»Zbežita!« se zasmeje papa. »Le mislita si, da spita v spalni vreči pod milim nebom, nad vama zvezde, nad vama gredo oblaki, ki plavajo v mesečini kakor ladje in spakaste ledene plošče.«

»Ah, nebeško, papa! Strašno me ima radovednost,« reče Mira.

»To vemo sami več kot dovolj. In potem, ko bosta tako prav sladko spali, tedaj se priplazi mastna krastača in si misli, kakšni lenobi pa tukaj polegata na moji njivi, moram vendar pogledati, ali sta mrtvi ali živi, in hops, hops in vama skoči prav v sredo obraza!«

Slava Bogu na višavah!

»Aaah!« zavreščita dekleti, »ah, jenjaj, papa, jenjaj, to ne spada k luninemu svitu.«

»Seveda spada! Ali, pajk z dolgimi, tankimi nogami vama prileze čez ljubka usta!«

»Ne, papa, ne!« spet zavreščita in mu v šali zatiskata usta, medtem ko se drugi pasejo nad strahovi hrabrih deklet.

»Saj, to se vama kaj lahko primeri; toda to spada k lepoti narave. Le mislita si, kako bi bilo pusto, ako bi bilo zunaj vse mrtvo; pa je vse polno življenja podnevi in ponoči. Kolikrat sem že ležal zunaj v lepih nočeh. Tedaj slišiš, kako se pogovarjajo živalce, pa večkrat tudi prepirajo in rujejo. Za trdno sem preverjen, da vaju ogrizejo miške, ve sladki zaspanki. Priplazijo se vama v spalno vrečo in ne bodo hotele ven, ker jih zalezuje belouška; belouška pa je sama v smrtni nevarnosti, ker preži nanjo sova z ognjenimi očmi in steza po njej ostre kremplje. Uboga kača si poišče zavetja pod vajinima glavama, sova se pa vsede vama na rame in seka z zakrivljenim kljunom po golazni, medtem ko se miška vedno globlje zariva v vrečo.«

Zdaj pa nastane tak direndaj, krik in smeh, da ne razumeš ničesar več. Slavica se

Družinska sreča

stresa, kakor da ji čepi miška že v obleki. Mira si zatiska ušesa in si sega v zatilnik, kakor da si mora otresti kačo. Ponoči pa se jima je sanjalo, da jima sedi na rami sova in ju gleda z ognjenimi očmi. Končno sta deklici šli le rajši letovat v gore.

»Ko je dobljeno stanovanje, je treba skrbeti za hrano!« je nadaljeval general. »Kdo vas bo hranil, Indijanci?«

»Jaz jima ne morem dati ničesar; za denar pa se kupi lahko vse.«

»Torej hrano boste rekvirirali, in sicer za plačilo. Za koliko časa pa se mislite nastaniti?«

»Za teden dni, papa,« reče Dušan:

»Pa če pritisne grdo vreme ali vas prese-
nečijo hude ure?« skoči v besedo gospa generalova.

»To nič ne de, milostiva, potem dobimo prostora v ovčarskih kolih,« pojasni Janko. Olikanih besed za občevanje je uhlastal pri Zalarju. Spočetka mu kar niso hotele s kmečkega jezika, ker si ni mogel razložiti, zakaj naj bi bila gospa generalova »milostiva gospa«, Zoranka pa ne. Toda pozneje mu je bilo všeč, da more postreči s temi praznimi besedami.

»Naj sami gledajo, kako se bodo izmotali. Če pa se pri tem temeljito namočijo, se jim ne bo treba iti kopat,« se zasmije general.

»Če bo sila, nas bo pustil Tone v svojo kamro, ali pa pojdemo na skedenj, na seno ali na slamo,« veli Janko.

»Pastir Tone? Kdo je to?« vprašata dekleti.

»Star hlapec, ki je služil za pastirja, ki me je izučil za ovčarja. Je jako moder mož. Ve o svetu in ljudeh več kakor recimo gospod profesor dr. Trepetin,« odvrne Janko.

»Ah, Pinja!« vzklikneta Slavica in Mira. Vedeli sta za vzdevek od brata.

»Torej, mladina, le pogledite si naravo od blizu! Glejte, da svoje načrte izvršite! Mož mora vselej izvršiti, kar se je namenil. Vselej, četudi mu je težko. To je dolžnost moža. Dekleta pa se lahko vrnejo o pravem času in lahko pritečejo domov, posebno ako se boje miši, pajkov, kač in sov; to je pravica deklet in žena.«

Slavica in Mira ugovarjata, se branita in za šalo kujata, pri čemer prav posebno odvrata od sebe očitek, da sta strahopetni, in z obilnimi besedami dokazujeta, da imata samo naraven, nepremagljiv stud pred nagnusnimi imenovanimi živalmi, nikakor pa ne strahu. Slavica je celo trdila, da je zadnje počitnice vrgla v neko golazen kamen, vendar pa ni mogla povedati, ali jo je ubila ali ne; zakaj ni se utegnila ozreti.

Fot. Šelhaus

Crngrob

Sv. Neža Fot. dr. Stelè

Znamenita Marijina cerkev je bila štirikrat dozidana med leti 1250 do 1524. Lansko poletje so v cerkvi odkrili važne srednjeveške slike, ki so jih šesteri mojstri izuršili v letih 1300 do 1464. Priobčili bomo še več slik iz crngrobskega svetlišča. — (Na desni) Poznogotski kip v crngrobski cerkvi iz srede 16. stoletja. Zanimiv je zlasti radi tega, ker nam kaže deklško nošo takratne dobe v obleki in laseh

Papa se ni dal motiti v veselem prepiru za palmo hrabrosti. Vstal je, šel k pisalni mizi, brskal nekaj v predalu in pripomnil:

»Leto ste dobro skončali, zato se zdaj le poveselite! Menim pa, da vaš Ovsenik nima pri tem majhnih zaslug. Marsikaterikrat je vam pretresal možgane, da so se predali laže odpirali. Nate, vzemite, Ovsenik, to naj bo vam za plačilo. — Ako morete vcepiti mestnim prismojencem kaj več veselja do narave, me bo kaj veselilo. Sem radoveden, kakšno indijansko življenje boste živeli.«

Veselo so pozdravili trije prijatelji ter šli in se vneto posvetovali o počitniškem potovanju.

Dekleti sta iznova sanjarili o tej pustolovščini, ki jo bodo ti trije srečneži doživeli. Dognali sta, da je »kratkomalo nebeška« in »strahovito lepa«. Iznova ju je papa pestil:

»Če bi o polnoči prišli goreči možje in bi vaju prosili kruha? Ali če bi ob uri duhov mrtvi tatinski kmetje vlačili okrog prestavljene mejnike, zdihovali in iskali, kje so jih premaknili, kaj bi počeli, hrabri vojščakinji?«

»Papa, ti bi rad, da bi naju bilo strah; nikar, ne smeš tega! Z duhovi ne marava imeti opravka,« sta odgovorili.

»No, prav! Toda mi si bomo tudi naredili kar se da mikavne počitnice, ljubi nagajivki! Letos nameravam nekaj prav posebnega in vaju popeljem v pokrajino, ki je nista še nikdar videli in ki vaju bo gotovo močno razveselila. Toda le radovedni ne smeta biti! — Bi tudi nič ne pomagalo! — Že vesta!«

Obesili sta se na velikega, plečatega moža in prosjačili, naj jima razodene skrivnost. Pa on se je le smejal. Z ženo pa se je razgovoril skrivaj, kakšen načrt ima za počitnice. — Žena pa ni smela ničesar izdati. (Še pride.)

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

Dopolnjeno število v kardinalskem zboru. Sveti oče je imenoval 20 novih kardinalov. Med njimi je praški nadškof dr. Kaspar, nadškof v Buenos Airesu Copeli, tajnik Propagande (zavod za širjenje svete Cerkve) Salotti, dalje nuncij na Dunaju Sibilia, v Parizu Maglione, v Varšavi Maggi, v Madridu Tedeschini. Po narodnosti sta dva Francoza, en Čeh, en Španec, en Argentinec, en Sirec in 14 italijanskega jezika.

16 doktorjev, gojencev znamenitega zavoda »Germanika« v Rimu, ki so prejeli na praznik Kristusa Kralja sveto mašniško posvečenje in so opravili svoje nove maše na vseh svet-

nikov dan v raznih rimskih svetiščih, je sprejel nato pod vodstvom novega rektorja P. Karla Kleina iz dr. J. sveti oče v posebni avdienci. Na predvečer novih maš so gojenci priredili svečano novomašniško akademijo. Povabljenih je bilo več škofov, prelatov in poslanikov.

Nočni stražarji. Češčenje presv. Srca pred prvim petkom v nočnih urah se širi zlasti po mestih. Nedavno je poslal škof Damijan katoliškimi možem in fantom v Fuldi oklic s tole vsebino: »Ljubi katoliški možje in mladeniči! V veliko veselje mi je bilo, ko sem izvedel, da se je v mestu svetega Bonifacija, kakor se je to uredilo že v mestih Köln, Berlin, Worms in drugih mestih Nemčije, prijavilo do 100 mož

in fantov, da hočejo vsak mesec pred petkom presv. Srca Jezusovega vzdrževati celonočno češčenje. Želim pa, da bi se vabilo, ki se je doslej samo zasebno širilo, javno razglasilo in da bi dospelo do vseh moških oseb fuldskega mesta. Krasen prizor bo, če se bodo v skupni molitvi in petju, ali pa v tistem premišljevanju pred tabernakljem zbirali in svoje osebne zadeve, pa tudi potrebe svete Cerkve in domovine evharističnemu Kralju priporočali. S koliko ljubeznijo bo Jezusovo oko zrlo na te pogumne stražarje! Potoki milosti in blagoslova se bodo razlivali nanje, na njih družine, na njih delavnice. Zato vas kličem, preljubi možje in fantje, in z očetovskim srcem vabim: 'Venite, adoremus!' Pridite, molimo! Stopimo z zaupanjem pred prestol milosti!«

Trajnost zagotovljena. Na zadnjem kongresu Kristusa Kralja v Salzburgu je bil izvoljen delovni odbor, ki bo skrbel, da se ustanovi stalna organizacija kongresov Kristusa Kralja. V širši svet bodo izvoljeni iz vsake dežele vodilni zastopniki (2—3) Katoliške akcije. Izdelana pravila bo potrdil sveti oče. Prihodnji kongres bo na Poljskem.

Božji mlini meljejo počasi — a gotovo. Oni dan se je pripetila velika nesreča blizu

G. M. Boyriven

Fot. Zorman

Sv. Frančišek Salski (god 29. januarja) spoveduje plemiča

Krasna Metzingerjeva slika je bila v kapeli škofijskega gradu v Goričanah. Sedaj jo hrani Narodna galerija v Ljubljani

Moskve, pri kateri je Vladimir Jakovlev med razvalinami razrušenega avtovozila dobesedno zgorel. Ta nesrečnej je bil višji sovjetski uradnik ter je med onimi, ki so se na izreden način udeležili umora bivše carske družine v Jekaterinburgu. Jakovlev je že tretji med carjevimi morilci, ki je umrl nasilne, nesrečne smrti.

Smrt katoliške kraljice. V Južni Afriki, v misijonski deželi Basuta, je umrla kraljica Veronika Ma Bereng, ki je bila pred 25 leti sprejeta v katoliško Cerkev. Z njo je bil obenem krščen tudi kralj Griffith. Živela je ves čas kot vzorna katoličanka ter pristopila k sv. obhajilu vsako nedeljo in večkrat tudi med tednom. V življenju je bila skromna, preprosta, dobrotljiva. Na smrtni postelji je vzpodbudno prejela sveto popotnico; kralj sam je pa opravil molitve za umirajočo.

Tudi rekord — toda v nenravnosti. Ruski komunist Boris Lampkin, ki je sam priznal, da je bil 168 krat oženjen in se je tudi prav tolikokrat ločil, je dobil pri sodišču 10 let zapore in 7000 rubljev kazni za ženitvene goljufije.

Ta primer kaže v svetli luči, kako propada pravnost na Ruskem, odkar so sovjeti odpravili »zakonsko suženjstvo« — kakor označujejo pravi zakon. Sleprije in ciganstva najgrših vrst so posledice v narodu, ki ga hočejo sovjeti »oprostiti« vere. In tako državo sprejemajo v Zvezo narodov.

Seznajamo se. Odkar se je razvnela bojna vihra v Abesiniji, smo se že močno poučili o ondodnem prebivalstvu in o nenavadni zemlji. Zanima nas tudi verstvo tega naroda. Podatki so takile: Katoličanov je samo do 40.000; razkolnikov polčetrni milijon, mohamedancev tri milijone, judov 50.000. Razkolniki imajo vsako sredo in petek v tednu praznik. Marijo močno časte, saj je njej na čast vpeklanih 33 praznikov na leto.

Vsem, ki predavajo na univerzah — v pognemanje. V nekem nagovoru, ki ga je imel predsednik ameriške sodne zbornice v skupini dijakov-juristov na Harvard-vseučilišču, je navetoval tudi tole: »Nekaj bi vam za bodoče službovanje priporočil: Hodite v cerkev, četudi bi vam ne bilo lahko. Tam boste našli združeno elito (izbrane vrste) ameriškega ljudstva. Ni tako važno, da ga vi vidite; močno važno je pa, da vas ljudstvo vidi...«

Kako človek propade... V Telgte, mestecu blizu Münstra, so roparji 13. novembra 1935 v zgodnjih jutranjih urah vlomili v proštjsko cerkev Matere božje in odnesli 10 kelihov, med njimi dva zlata iz l. 1650, in jubilejno krono, s katero je l. 1904 kardinal Fišer iz Kölna po naročilu papeža Leona XIII. okronal Marijino podobo. Na srečo dragocenih okraskov krone divjaki niso opazili. Drzna

Fot. Veider

Praški Ježušček

Časti se ljubeznivi kipec v uršulinski cerkvi v Škofji Loki že nad 200 let ter je najstarejši naš tovrstni kip. Napravile so ga še klarise, ki so pred uršulinkami prebivale v loškem samostanu. Tudi dragocena obleka Ježuščkova je še delo klaris

svojat bo gotovo prišla pravici v roke. Toda strašni zločin da marsikaj misliti. Kaj bo, če bo tam in drugod šlo tako naprej!?

Ureditev nedeljskega posvečevanja. Z državno postavo je sedaj v Italiji tako urejeno, da morajo biti ob nedeljah in zapovedanih praznikih zaprte tudi vse trgovine za živila, razen prodajalnic kruha in mleka. Tudi brivci ne smejo imeti odprtih svojih prostorov ob gori navedenih dneh.

Razlika mika. V monakovski župniji sv. Maksimilijana so imeli zadnji teden v oktobru misijon. Naval občinstva je bil silen zlasti zato, ker so misijonarji (redemptoristi) uvrstili v misijon posebno Marijino pobožnost, spomin mrtvih, blagoslov križa, papeško slavnost, evharistični dan in praznovanje Kristusa Kralja.

Razpelo v šoli. V francoski občini Montabaut je ondodni učitelj samovoljno odstranil razpelo iz učilnice. Nato je ljudstvo odgovorilo s tem, da otrok ni več poslalo v šolo in da je bil župan odstavljen. Škof msgr. Louvard iz Airanchesa je oskrbel nato zasebno katoliško šolo, ki jo obiskujejo vsi otroci razen enega.

Dragocena monštranca. V mestu Teramo ob vznožju najvišje gore Gran Sasso d'Italia v Abruzzih je bil nedavno narodni Evhariistični kongres, ki se je začel s tem, da so na vrhu hriba blagoslovili kapelo in postavili mogočen

križ, ki je ponoči razsvetljen. Dragoceno monštranco, v kateri je bilo izpostavljeno Najsvetejše, so darovala vsa abruška mesta. Meščani so donášali zlato in dragulje v ta namen. Nekaj dni poprej so pa poslale gospe neke rimske župnije tri vreče pšenične moke, ki so bile okrašene s cerkvenimi in državnimi barvami. Moka je bila namenjena za hostije, ki so bile potrebne za skupno sveto obhajilo pri kongresu.

Trije bratje, ki so končno le eno. Judovstvo je osnova, framasonstvo in komunizem sta pa priveska, ki sta v službi judovstva. Vsi so mednarodni, ker je judovstvo raztepeno po vsem svetu in hoče vladati vsemu svetu. Judovstvo si je od vsega početka prillašalo vodilno mesto v marksizmu in komunizmu. Danes vodijo judje v Rusiji politični urad, vnanjo in notranjo politiko, trgovino, prehrano, industrijo, finance, vojsko, promet. Revolucija v Rusiji ni bila ruska, bila je judovska. Prav nič ni čudno, če so se framasoni toliko trudili, da so spravili sovjetsko Rusijo v Zvezo narodov; Judje imajo namreč danes svetovni kapi-

*Pred novim letom
„All že smemo?..“*

tal v rokah... Končni cilj judovski: zavladata nad vsem svetom. (Po »Straži v viharju« 1935, št. 4.)

To v razmišljanje takim, ki te svetovne mreže ne poznajo, pa smatrajo komunizem, ki uničuje vse, kar je verskega, ustvarja pa nove buržuje — kot nekaj odrešilnega.

Svobodomiselstvo brez svobode. Znani »Ataturk«, predsednik turške ljudovlade, je odredil, da zunaj svetišč ne sme biti noben duhovnik in nobena redovnica drugače oblečena kakor so drugi ljudje. To je povzročilo, da so se v Carigradu razšle članice (avguštinke) treh redovnih hiš in da sta bila opuščena dva redovna samostana avguštincev. Hkrati so zapustile Carigrad: Gospe Sijonske (modro oblečene sestre) in po večini vse vincentinke in šolski bratje. Ti so zaprli tri gimnazije in slavno vzgojevališče svetega Jožefa. Več duhovnikov se je odločilo, da se bodo pokorili postavi, ker jim je sveti oče Pij XI. dal na prosto, ali da se pokore ukazu ali pa da se izselijo.

Mož, ki sprejema moč iz živega studenca svete Evharištije. Ni veliko državnikov, še manj ministrov za vnanje zadeve, ki bi mogli izdati celo knjigo svojih političnih govorov v tih jezikih, kakor je to storil znani minister v Švici, katoliško živeči državnik Motta. Govore, ki jih je imel v francoskem, nemškem in italijanskem jeziku je izročil javnosti v posebni knjigi. Motta je prepričan katoličan in ponosen na to; pa živi in deluje v deželi, kjer je več protestantov kot katoličanov. Že več ko 23 let je minister in voditelj oddelka za vnanje zadeve. Stirikrat je bil že ministrski predsednik v Švici. Motta je čist značaj kot človek in kot politik. Kot tak je tudi odločno nastopil zoper predlog, da bi se sovjeti sprejeli v Zvezo narodov.

Proti preganjanju katoliške Cerkve v Mehiki vstajajo v Združenih državah Severne Amerike skupno katoličani, protestantje in židi. V Bruklinu je bila velika protestna skupščina z ostrimi govori proti mehiški poganski in brezbožni vladi. Neki židovski rabin je rekel: »Mehiška vlada je storila brezumne ukrepe, ko hoče iz ljudskih src iztrgati vero. S tem povzroča žrtve in mučeništva, uspela pa ne bo, kajti vera se ne da zatreti. Mi vsi pa smo z ljubeznijo na strani teh, ki trpe za načela, ki so ponos vsakega svobodnega državljana.«

Stolnica Baragove škofije pogorela. V mestu Marquette v michiganski državi Severne Amerike je bila sezidana krasna stolna cerkev, ki jo je 4. nov. zjutraj uničil požar. Sreča v nesreči je, da bodo škodo — 350.000 dolarjev — do 80% pokrile zavarovalnice. Sveto Rešnje Telo je iz goreče cerkve rešil v nevarnosti lastnega življenja ondotni kaplan, Slovenec Šeringer. Tudi cerkvene svete posode

in obleko so, dasi deloma poškodovano, spravili na varno. Kripta (spodnja cerkev) pod velikim oltarjem, kjer počivajo marquettški škofje Baraga, Mrak, Vertin in Eis, je ohranjena.

Svojege svetnika hočemo! To je bil namen in vsebina veličastne Slomšekove proslave dne 24. nov. v Mariboru, kjer se je združilo 2500 oseb k Ciril-Metodovemu jubileju. To priložnost je porabil govornik dr. Sušnik, da je na izviren način poveličeval vrline našega častivrednega vzornika Slomškega in orisal naše hrepenenje in našo potrebo, da dobimo lastnega, domačega, narodnega svetnika. Naše želje niso več tihe in skromne, marveč so se spremenile v krik po svetniku. Naj bi napočil kmalu oni srečni dan, ko bomo mogli klicati: Sveti Anton Martin Slomšek — prosi za nas! — Slovenska srca bodo zavriskala veselja, ko bo prispela iz Rima novica, da je sveti oče uslišal naše prošnje. V tem smislu sta govorila tudi navzoča škofa: dr. Ivan Jožef Tomažič in dr. I. Gnidovec.

Proslava sv. Cirila in Metoda. Naravno in umevno je, da vsako ljudstvo svoje narodne svetnike in zaščitnike s posebnim zanosom in z večjo ljubeznijo časti. Slovanski rodovi se vsekdar hvaležno spominjamo zlasti naših apostofov Cirila in Metoda, saj sta se bila odpovedala vsem ugodnostim in častnim službam in šla k našim prednikom Slovanom, da sta prinesla evangelijske resnice in krščansko pravo; pa tudi zato, ker sta prav v času porajajočega se cerkvenega razkola na vzhodu jasno učila, da je cerkveno prvenstvo rimskega škofa božja ustanova.

Tudi 1050 letni spomin smrti svetega Metoda, ki ga praznujemo v tem času in se bodo jubilejne svečanosti po želji naših škofov raztegnile tja do 5. jul. 1936, nam daje priložnost, da pozivimo ljubezen do Cerkve Kristusove in do njenega poglavarja, pravega naslednika svetega Petra, obenem pa da v svoje molitve tudi vključimo prošnje za združenje Vzhoda s katoliško Cerkvijo.

Ljubljanska škofija. V ljubljanski bolnišnici je 13. nov. umrl Fr. Osolnik, ekspozit v Izlakah pri Zagorju. Služboval je v Čemšeniku kot kaplan, nato pa do smrti v Izlakah. Pokopan je pri Sv. Križu v Ljubljani, kamor ga je spremilo veliko število duhovnikov in domačinov. Ob grobu se je dekan moravški, g. Cegnar, poslovil od rajnega tovariša poudarjajoč njegovo ljubezen do šolske mladine, kakor tudi njegovo prizadevanje za dobrobit vernikov ondotnega okoliša. Enako presrečne in polne hvaležnega priznanja so bile poslovilne besede domačega šolskega upravitelja in predsednika izobraževalnega društva. — Za župni-

ka v Strugah je imenovan Janko Oražem, kaplan v Cerkljah o. K. — Na Brezjah se bo naselil upokojeni velesovski župnik, d. svetnik Jožef Brešar. — Naklanski kaplan Ivan Spendal je nastavljen kot kaplan v Dobrli vasi (celovška škofija). — Kot župniki so bili umeščeni: J. Pogačar na Dobovcu, Tomaž Javornik v Javorju pri Litiji, Stan. Šinkovec pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko. — 21. nov. je bil v Kurseongu (Indija) posvečen za mašnika slovenski misijonar Viktor Sedej, dr. J., doma iz Ligojne pri Vrhniki. — Dne 26. nov. je zatisnil oči v Ljubljani d. svetnik M. Poljak, upokojeni sostrski župnik. Ni dolgo, ko je radi bolehnosti moral opustiti župnijo, ki jo je s tako ljubeznijo in skrbljivostjo vodil 28 let. Pokojni je bil mož, ki se je po skromnosti vsem prikupil. Duhovniki-tovariši in župljani so ga radi imeli. Sodeloval je pri vseh dobrih zlasti karitativnih ustanovah. Malokdo je tako točno in redno pošiljal znatne zbirke za Dejanje sv. detinstva Jezusovega kot pokojni Martin. Naj mu božje Dete bogato povrne!

Za svetništvo. Dne 29. okt. 1935 je izročil vodja rimskega zavoda »Anima« škof dr. Hudal v imenu krškega škofa dr. Hefterja svetemu očetu prošnjo, da bi se zaključil proces v zadevi kanonizacije blažene Heme s Koroškega. — Rojena je bila bl. Hema v Pilštanju na Štajerskem, odgojena pa kot sorodnica cesarjeva na dvoru Henrika II. Na Krki na Koroškem je dala postaviti cerkev Matere božje in sezidati dva benediktinska samostana (v Admontu in na Krki).

Lavantinska škofija. Od l. 1928 naprej, ko je bil 700 letni jubilej ustanovitve lavantinske škofije, zbirajo Lavantinci za novo bogoslovnico. Svet je zagotovljen, tretjina denarja zbrana. Vsako Martinovo nedeljo je dan molitve in tudi nabiralne akcije v ta namen. — Tudi v Ljubljani mislijo na novo higienično in cilju primerno poslopje za bogoslovce. Škof dr. Gr. Rožman je sklenil, da bo to namero izpeljal s pomočjo katoličanov onih ameriških krajev, kjer je deloval † Fr. Baraga. Novi zavod bo zato imenovan »Baragovo semenišče«. — Umeščen je bil kot župnik Stefan Lejko v Dubrovniku; minoritski duhovnik in gvardjan p. Mirko Godina je nastavljen kot kaplan pri sv. Petru in Pavlu v Ptujju, p. Danijel Tomšič pa za 1. kaplana pri Sv. Vidu pri Ptujju. — D. svetnik Karel Oberžan, izsel. duhovnik v Holandiji, je dodeljen v službovanje v župniji sv. Magdalene v Mariboru. Ivan Žličar, novomašnik, je imenovan za kaplana v Šoštanju. Prestavljena sta Fr. Smole od Sv. Petra pri Preboldu k Sv. Rupertu v Sl. gor. in Martin Urañek iz Šoštanja pa k Sv. Pavlu. Postavljeni so bili: Lupše Martin za žup-

upravitelja v Škalah; Bejek Janez, kaplan v Črensovcih, za žup. upravitelja v Pečarovcih; Al. Pavlič, upok. gimn. veroučitelj-profesor, za žup. upr. v Jurkloštru; p. Peter Jus za kaplana na Črni gori pri Ptuju; predstavljena sta bila: Murko Franc z Bizeljskega na Ljubno, Paluc Ign. z Ljubnega na Bizeljsko.

V Škalah je umrl 24. nov. župnik in dekan msgr. Ivan Rotner. V posmrtnici je bilo naštetih toliko njegovih osebnih in dušnopastirskih vrlin, da ga lahko imenujemo vzor gorečega, nesebičnega, resno-milega duhovnika. Kot župnik je služboval v Pamečah 12 let, v Škalah pa kot župnik in dekan 26 let. Poleg drugih lepih lastnosti se je odlikoval zlasti kot priznan govornik. Prav posebno je tudi skrbel za lepoto hiše božje povsod, kjer je služboval. Ko je prejemal razna odlikovanja, se je izrazil: »Nisem iskal časti, a ko so tu, se bojim, da bi mi plačila v večnosti ne prikrajšale.« — V boleznih je rekel, če ga je kdo pomiloval: »Bož ve najbolje, zakaj je tako dobro.« R. i. p.!

MARIJINE DRUŽINE

Velika skupščina dijakov-kongreganistov. V Inomostu se je zbralo na Marijanski kongres, ki je bil od 2. do 4. septembra 1200 dijakov iz Marijinih družb po Avstriji. To mogočno zborovanje izbranega dijaštva so počastili s svojo navzočnostjo vsi odličnejši duhovski in oblastni zastopniki, med njimi nadškof dr. S. Waitz. Z Dunaja sta prihitela dr. Pernter, državni tajnik v naučnem ministrstvu, in tudi sam zvezni kancler dr. pl. Sušnik. Oba sta pozdravila fante-dijake z navdušenim govorom.

Dr. Pernter je poudarjal, kako so vodivni moške v Avstriji vsekdar zaupali na pomoč nebeške Matere. Posebno je z zadovoljstvom ugotavljal, da se v Marijinih družbah goji ne le katoliška in marijanska misel, marveč tudi ljubezen do domovine, saj je vse to tesno povezano in zasidrano v molitvi, v poklicnem delu in v lepem zgledu.

Zvezni kancler Sušnik, ki je sam od dijaških let dalje član Marijine družbe, kar je v svojem nagovoru s ponosom naglašal, je izjavljal, da je to zborovanje marijanskega dijaštva najpomembnejša prireditev tega leta v Avstriji. Tega sicer oni ljudje, ki so zunaj kongregacij, ne umevajo; saj se dobe celo taki, ki menijo, da so kongregacije skrivne družbe, ali da se v njih zbirajo sebičneži in podobno. Taki nevedneži spričujejo, da bolehajo na neki sodobni boleznih. Mi vsi pa, ki smo zrastle iz Marijine družbe, vemo, da je kongregacija šola vzornosti, ki vzgaja krščanske značaje. To je prvo in najvažnejše, da uvajamo živo katoliško življenje v domovino.

Radovljica. Z gorenjskih planin je zavel mrzel jesenski dih, ko so v tiho jutro zaplakali zvonovi. Tinka je umrla! Stisnila so se nam srca v boli, utihnil je smeh, le ustne so pritajeno šepetale: »Gospod, daj ji večni pokoj!«

Bolezen je rajni Tinki Dežmanovi izpila vso mladostno moč; bledela je in venela kot nežna cvetka. Dan življenja se je nagnil in mirno je zatisnila sinjemodre oči. Lepa je bila sestra med belim cvetjem. Solze niso mogle ostati skrite za trepalnicami ob pogledu na nedolžnega angela, snivajočega med vencih belih krizantem.

Popoldne — vernih duš dan — smo jo spremljali na tiho pokopališče. Tam je našla svoj zadnji dom poleg mame, po kateri je vedno hrepenela. Zajokali smo, ko je vlažna prst zakrila snežnobel pokrov. Tinka nas ni čula; čula pa je našo gorečo molitev, ki je izzvenela preko pokopališča in našla odmev pred božjim prestolom.

Pokojna je bila skromna, tiha in zvesta članica Marijine družbe, ponosna na trak s svetinjjo. Združena je sedaj z materjo in še z boljšo Materjo Marijo. M. R.

Sv. Lenart pri Vel. Nedelji. Kratko poročilo tebi, dragi »Bogoljub«, kot svojemu najljubšemu voditelju in učitelju, ki si nam bil skozi vse leto vedno v pošteno razvedrilo in nam dajal obilo zdravega nauka. — Poleg rednih shodov vsako drugo nedeljo v mesecu smo imele članice Mar. dr. v tem letu duhovne vaje, v katerih smo se zares duhovno vse prenovile ter si začrtale pot, ki nas bo varno vodila do prave sreče. Sosestre! Vztrajajmo pri začetem delu; spremljal nas bo božji blagoslov in varstvo Marijino! — Zapustili sta nas dve vrli članici in se umaknili v zatišje redovnega življenja. — Sedaj ob novem letu se hočemo zopet z vso vnemo in neustrašenostjo oprijeti agitacije od hiše do hiše za dobre liste in časnike, predvsem za »Bogoljuba«, ki je naše glasilo. Saj se zavedamo, da s tem vršimo veliko, velevažno apostolsko delo. Bož daj svoj blagoslov! — R.

Žužemberk. Našo fantovsko Marijino družino je zadela v preteklem letu težka izguba. Griža, ki je razsajala po naši dolini, nam je v nekaj dneh pobrala dva mlada fanta kongreganista v najlepših letih: Jožeta Hrena z Vrhovega in Franceta Pečjaka iz Dolnjega Križa. Vdano sta prenašala težke ure silnega trpljenja in umrla, lepo pripravljena za smrt. — Na dan pred Vsemi svetniki pa smo pokopali vzornega kongreganista Jožeta Mirtiča iz Mačkovca. Vesel je majnika odhajal z drugimi tovariši k vojakom v upanju, da si bo, ko se vrne, osnoval družino na domačiji, kateri je že bil gospodar. Od vojakov je še pisal svojemu voditelju, kako je zdrav in zadovoljen.

Toda prišlo je prehlajenje in sledila je težka bolezen. 42 dni se je pokoril v bolnišnici v Skoplju. Kakor je sam pripovedoval, je večkrat zmolil po 3 rožne vence v ta namen, da ne bi umrl v tujini. Marija ga je uslišala. Prišel je domov — umret. Po dvomesečnem trpljenju je odšel po plačilo k Bogu. Njegovi tovariši, zlasti vaški kongreganisti, so ga obsuli s cvetjem in ga solznih oči premili na njegovi zadnji poti. Kako tudi ne, saj ga je bila v življenju sama ljubeznivost in sovražnika ni poznal. Nepozabnemu Jožetu se je ob odprtem grobu zahvalil družbeni voditelj za njegov prelepi zgled, ki ga je dajal s svojim vzornim krščanskim življenjem. Saj smo ga videli vsako nedeljo z občudovanja vredno pobožnostjo pri sv. maši, vsako prvo nedeljo točno pri spovedi in sv. obhajilu in družbenega shoda ni nikoli opustil. Zato se je lahko tako mirno in vdano poslovil s tega sveta. Naj mu Marija izprosi pri Jezusu plačilo za njegov lepi zgled in njegova dobra dela! Jože, ne pozabi nas! Naj vam bo sladak mir v Gospodu, bratje naši!

Loški potok. Naša dekliška Marijina družba je letos obhajala 35 letnico. Bog sam ve, koliko dobrega je za naša dekleta došlo iz družbe v tej dolgi dobi! Obletnico ustanovitve smo proslavile v marijanskem duhu. Sodelovale smo za udeležbo Evhar. kongresa in prav veliko nas je šlo na kongres v Ljubljano, dasi je tako daleč od nas. Doma pa smo novembra meseca imele tridnevne duhovne vaje, ki jih je vneto vodil g. dekan Tomažič iz Trebnjega. Vse članice smo s pazljivostjo sledile lepim, dobro premišljenim govorom. Po končanih vajah je bil slovesen sprejem 56 novih članic. Pri tej slovesnosti je bila cerkev do zadnjega napolnjena; na vse je sprejemni obred vidno vplival. Bog, ki daje rast dobrim sklepom, blagoslovi trud g. voditelja in pridnost članic!

IZ KRALJESTVA SVETE LJUBEZNI

Kaj je karitas? Danes je beseda »karitas« dobila domovinsko pravico že tudi na slovenskih tleh. Z njo se pa čimdaljebolj uvaja tudi krepost, ki jo »karitas« izraža. Kaj je torej »karitas«? — Karitas je latinska beseda. Izvaja se od pridevnika »carus« (karus), in pomeni »cenjenje«, »spoštovanje«; navadno pa »ljubezen«, »ljubezen do bližnjega«, »dobrotvornost«.

Pri kristjanih je pa dano temu izrazu še prav posebno posvečenje, saj znači ljubezen do Boga in pa z njo udejevtovano ljubezen do bližnjega. V tem pomenu »karitas« ni več tujka ali tuja beseda, marveč svetovna označba, ki ima že povsod domovinsko pravico, saj jo povsod umevajo kot krščansko udejevtovanje ljubezni do pomoči potrebnih.

Kje se je »karitas« najbolj razvila: Brez dvoma v Nemčiji, pa ne zadnji čas, marveč v prejšnji dobi, ko so katoličani in protestanti v skrbi za dobrobit trpečih hvalevredno tekmovali. Doslej je ta vnema še nezmanjšana. V Nemčiji deluje velika, osrednja karitativna zveza brezplačno. To mogočno združenje, ki je v službi krščanske ljubezni do bližnjega, ima v celoti 75.000 karitativno delujočih usmiljenih sester, 3000 usmiljenih bratov, 40.000 vodilnih oseb, in čez 600.000 mož in žena ki se žrtvujejo v karitativnih ustanovah. — Za vzgojo osebja, ki se posveča karitativnemu delu, imajo v Nemčiji 214 zavodov, za strežništvo bolnikom se pripravljajo mlade moči v 130 posebnih šolah. Podobnih ustanov za vse vrste karitativnega poslovanja je v Nemčiji vse polno. Res vzorna dežela v tem pogledu!

Lepo je napravil... Pisatelj dr. Aksel Muntz, zdravnik rajne švedske kraljice Viktorije, je izročil švedskemu kralju vsoto 100.000 švedskih kron (izkupiček za »Knjigo o svetem Mihaelu«). Od tega denarja naj bi imeli korist revni otroci.

Beseda o zapovedi ljubezni. »Prvo je — verski človek. Zato molimo! Drugo je — socialni človek. Pomagati moraš bližnjemu brez pomišljanja, brez pridržka. Spoštuj v njem podobno Kristusovo... 'Sem mar varih svojega brata? Saj ga ne poznam.' Da, varih si. Glej, da se z njim seznaniš! Kristjani si podajajo roke. Ne vprašujejo, ne gledajo nazaj, ne sodijo. Pomagajo. Nepoznano junaštvo!... V tisoč oblikah se plazi stiska po svetu. Treba je ljudi, ki se potrudijo, da dajo besedo, ko vse obmolknje.« (Besede † dr. Karla Sonnenscheina — berlinskega Kreka.)

Ljudsko kuhinjo so otvorili v Madridu in sicer na pobudo in s pomočjo papeževega nuncija msgr. Tedeschinija. Za majhno ceno prejema tam vsak dan 1500 ubožnih in stradajočih oseb zadostno kosilo. Slovesna otvoritev se je izvršila v pričo madridskega župana in predsednika vlade, ki sta izrazila svoje začudenje in zahvalo katoliškimi krogom, kateri so omogočili to veliko karitativno napravo. Pri otvoritvi je bilo zastoj pogoščenih na stotine revežev in bednostnikov.

OPAZOVANJA

Tri odločilne resnice v enem stavku. Zlato poroko je obhajal pošten možakar. 12 otrok, zdravih, dobro vzgojenih, zglednih, se je zbralo ta dan k slovesnosti. Ko so ga vprašali, kako je ravnal, da se mu je vzgoja tako posrečila, je rekel: Vsa moja modrost je bila v temle: prvega otroka sem dobro in krščansko vzgojeval; drugi so se po njem

ravnali; sam sem dajal v vsem dober zgled, zraven sem pa Boga prosil za blagoslov s pobožno, vsakdanjo molitvijo. To je pa krona vse vzgoje.

Zakaj moramo trpeti? Pred par leti je bil M. T. v Konnersreuthu. 22. marca je bil priča silnega trpljenja, ki je prežemalo ljubljeno božjo Terezijo Neumann. Četudi vdana v naklepe božje, vendarle ni mogla prikriti in zatrei bolestrnega ječanja. Polna sočutja je stala mati njena ob postelji ugibajoča, kaj bi mogla storiti, da bi bolestrnici vsaj malo olajšala mučno stanje. Trpinka je pa zavračala s čudovito pripravljenostjo, da vztraja v bolesti, vse olajšave; saj je vedela, da bi bila v tem primeru vsaka človeška pomoč brezuspešna, ko je bil postni čas in je v zamaknjenju sotrpela s trpečim Kristusom. Taki prizori se ponavljajo vsako leto.

»Na vso moč ganjen sem se ob tem prizoru obrnil do trpeče Terezije z vprašanjem: 'Iz kakšnega namena pa pripusti božji Zveličar, da toliko trpiš?'« — »Ker je dober!« je bil odgovor; pa je prišel iz ust nje, ki se je zvijala in krivila od bolečin.

»Prehitro je prišel čas« — nadaljuje obiskovalec, »da sem se moral ločiti. Ves presunjen od čudovitih prizorov sem bil vesel, da sem bil poučen o veliki modrosti, ko sem iz ust te svete osebe doznal pomen in smisel trpljenja. Trpinka v Konnersreuthu je imela v teh kratkih besedah resno postno pridigo do mene. Roka Gospodova je, ki nas hoče s stisko v življenju prečistiti in usposobiti za nebesa.

V bridkostih, v trpljenju, v poskušnjah, ki jih je toliko, si dajmo tudi mi z vernim srcem edino pravi odgovor: »Bog vse to dopušča, ker je dober!«

Najbolj neverni so včasih karmoč verni, če gre za kakšno vražo, n. pr. da je številka 13 nesrečna. V Argentini (Južna Amerika) je pa prav obratno. Vsi listki v loteriji in drugih takih igrah, ki imajo številko 13, se prodajo za dvojno ceno, češ, da so bolj srečne in da dajo več upanja na dobiček. Tam je torej številka 13 srečna prikazen, pri nas pa baje nesrečna. Zdaj pa vprašamo: Kaj pa, če Argentinec k nam pride? Ali če se Evropec preseli v Argentino? Ali se mora potem pomen številke spremeniti, ali človek? To je dobro, da nas to vprašanje nič ne moti in ne bega; samo to povemo, da imamo zmerom rajši 13 kovačev ko 12.

Kje imajo zločini svojo korenino? Sodnik najvišjega sodnega dvora v Newyorku označuje kot glavni vzrok — versko brezbriznost. Takole pravi: »Z vsem poudarkom dajem duška svojemu prepričanju, ko trdim, da je ni človeške organizacije, ni je

ne šole, ne univerze, ki bi mogla preprečiti in zatrei strašna hudodelstva, ako dela brez božje pomoči. Prepričan sem, da ima moderno hudodelstvo svoj vir v brezboštvu. 80% vseh hudodelcev v Newyorku je mladostnih pod 25 letom starosti. Dasi je nekatere revščina in brezdelje gnalo na zla pota, je vendarle večji del vseh zločincev pripisati v breme neveri. Ko bi se le vsi vzgojitelji in vse vlade zavedale te resnice!

POGLED NA MISIJONSKO POLJE

Zbirke katoliškega sveta za misijone v poganskih deželah so lani v primeri s prejšnjim letom nekoliko narastle. To je z zadovoljstvom naglašal predsednik misijonske kongregacije pri glavni seji misijonske družbe. Ta ugotovitev je tem veselejša, ker svetovna gospodarska stiska še ni ponehala. Tudi med mladino se misijonska misel močno širi in krepi. Prav tako je vredno omenjati, da se za prospeh misijonstva med pogani tudi mnogo moli in žrtvuje. Marsikje se določijo od cerkvene oblasti dnevi trpljenja za misijone, ko se zlasti bolnikom in trpečim priporoča, naj svoje bolesti in križe žrtvujejo za misijonske namene. — Priporočajmo, posnemajmo!

Trda poskušnja. Na otoku Abvayak v severnem tečajnem krogu, kjer žive samo še Eskimi, živi in misijonari od l. 1930 dalje p. Bazin. Mislili so, da ga ni več med živimi, kajti od l. 1932 dalje ni bilo o njem nobenega glasu več. Njegova lesena hišica je postala žrtev plamenov 24. julija 1933. Pogorelo je prav vse: obleka, živila, pa tudi priprave za službo božjo. Ognjenim zubljem je mogel odtrgati zgolj eno molitveno knjižico, tiskano v eskimskem jeziku, in sveto Rešnje Telo. Dokler je šlo, je nosil Najsvetejše pri sebi. Šele aprila 1934 se je sešel z nekim sobratom-misijonarjem. Tako je mogel po 8 mesecih zopet opraviti presveto daritev.

Kaj vse store ubogi misijonarji za rešitev neumrljivih duš! Kakšen razloček med nami in med njimi!

84 letni starček se vrne v misijonsko službo. Jezuitski misijonar p. Tornielli je bil radi zdravja na dopustu potem, ko je 20 let deloval med Indijanci v Zedinjenih državah, nato pa 44 let v zasneženih pokrajinah Alaske. Oče tega neutrudljivega misijonarja je postal po smrti svoje žene (sestre papeža Gregorija XVI.) duhovnik. Ob grobu svojega očeta je mladi Tornielli, ki je že študiral na univerzi v Padovi, sklenil, da postane duhovnik. Klic božji!

Iz vrst ljudožrcev. V Oksfordu na Angleškem je napravil preizkušnje iz pravnih ved in postal doktor neki Hanaka iz rodu ljudožrcev

na otokih Fidši. Malo čudno so gledali učenjaki v Londonu, ko so slišali, da se je Hanaka v svojih mladih letih udeleževal slavnostnih obedov, pri katerih so telesa ubitih nasprotnikov javno pekli in pojedli. Ta novi doktor je sin poglavarja rodu, ki se imenuje Voa in je znan po svoji krvoločnosti. Ko mu je bil oče na smrt obsojen in umorjen, ga je sprejela v službo neka angleška družina, ki je spoznala v njem nenavadno darovitost, pa ga je poslala na angleško univerzo v Oksfordu. Prav bi bilo, če bi novopečeni doktor ponesel evropsko izobrazbo med svoje rojake in zatrl med njimi kanibalsko strast, užgal pa med njimi luč prave vere in krščanske olike.

Nazaj med gobavce. Oče Winz iz družbe Svetega Duha je deloval v Senegalu med gobavci in sam našel strašno bolezen. Vrnil se je v Alzacijo, svojo domovino, in ondi strogo odločen od vseh prijateljev in znancev, iskal ozdravljenja. Ozdravel je in sedaj se vrača spet na antilski otok La Wesoroda med gobavce, ki jim je umrl ondotni dušni pastir.

Velik uspeh. Na otoku Nova Gvineja je bilo samo v zadnjem četrtletju 25.000 domačinov spreobrnjenih. Vse to velikansko delo so izvršili trije misijonarji - maristi.

RAZNO

Praznik detinstva. God nedolžnih otrok je v soboto po božiču 28. decembra. — Ljubljanska mladina se bo ta dan zbrala v uršulinski cerkvi pri jaslicah. Tam bo ob osmih zjutraj sveta maša s petjem božičnih pesmi za žive člane »Dejanja sv. detinstva Jezusovega« in obhajilo pred in po maši; ob štiri popoldne bo pa kratka misijonska pobožnost s posebnim blagoslovljenjem mladine.

Vzgojitelji in starši! Prosimo vas, opozorite in pošljite otroke k tej prireditvi, četudi je navadno bolj hladno in pusto vreme. Naj se uče, da z malimi žrtvami, ki jih darujejo božjemu Detetu, prav posebno izprošajo blagoslov božji sebi in misijonstvu. Če jim pa starši morejo dati kakega pol dinarčka, da ga darujejo v nabiralnik pri mladinski pobožnosti, bo pa sad in zaslužnje tem večje, ker se zbirka obrne v prid »Dejanja sv. detinstva«.

Desetkrat važno:

1. Samo dober katoliški tisk čuva in brani svobodo in pravice katoličanov in katoliške Cerkve v javnosti.

2. Brez dobrega katoliškega tiska se danes ne more ne obdržati ne krepiti živa vera med širšimi sloji; brez njega se tudi ne more preprečiti propadanje dobrih običajev.

3. Razodete nauke božje in resnice svete Cerkve samo dobro katoliško časopisje javno brani in pojasnjuje.

4. Brez dobrega katol. tiska se ne morejo uspešno boriti proti svojim nasprotnikom ne katoliške organizacije in tudi nobena druga skupina ne, ki je osnovana na krščanskih načelih.

5. Samo katoliški tisk more nuditi javnosti točne podatke o časovnih in dnevnikih dogodkih, ki se tičejo katoliške Cerkve. (N. pr. o misijonstvu, o razmerju Cerkve do države i. dr.)

6. Brez katoliškega tiska bi bili katoličani kakor razoroženi vojaki nasproti številnim sovražnikom.

7. Katoliški tisk je važnejši od šole, ker je v stalni in neposredni zvezi z ljudstvom in daje vsa potrebna navodila in sodobna pojasnila.

8. Edino katoliški tisk se more boriti in zmagovati proti glavni sovražni sili v kraljestvu Kristusovem: proti svobodomiselnemu in mlačnemu tisku.

9. Katoliški list širi in uči pravo prosveto tudi tam, kamor beseda duhovnikova ne seže, n. pr. po železniških vozovih, v gostilnicah, kavarnah, uradih, tovarnah i. dr.

10. Katoliški tisk je bojno orodje vojskojoče Cerkve v borbi med Cerkvijo in njenimi nasprotniki.

Prava beseda ob pravem času. So ljudje, ki radi grizejo, pa ne z zobmi, ampak z jezikom. Če na pravega naletite, jo pa skupi. Tako jo je skupil tudi neki gobezdač, ki je bil hkrati z vero skregan, ko je vprašal svojega znanca, ako veruje v večno življenje. »Seveda«, mu ta odgovori. »Ravno prav«, pravi širokoustnež. »Mi boš vsaj povedal, kakšen je razloček med časom in večnostjo?« — »Povedal bi ti že,« pravi mirno znanec. »toda, če bi si vzel čas za to, bi ti potreboval celo večnost, da bi razumel.«

Isti nagajivec je bil zopet enkrat pošteno nakurjen, ko je nanesel v družbi pogovor na pogansko vero o preseljevanju duš. Mislil je, da se bo kdovekako postavil s svojo namišljeno šegavostjo, ko je rekel: »Prav dobro se še spominjam, kako je bilo, ko sem bil zlato tele.« K temu pripomni neka bistra ženska oseba: »Saj nisi nič drugega izgubil, kot prazlatilo.«

DUHOVNE VAJE

Duhovne vaje za dekleta bodo v Mali Loki po novem letu prvič od 18. do 22. januarja; potem pa spet 15. do 19. februarja. Lepo povabljene! Priglasite se po dopisnici na naslov: **Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.**

Zaprte duhovne vaje v Lichtenturnovem zavodu v Ljubljani bodo za dekleta v dneh od 26. do 30. decembra t. l. Pričetek 26. decembra zvečer ob 6. uri. Vodili jih bodo misijonarji

sv. Vincencija Pavelskega. Oskrbnina za vse dni 100 Din. Priglasite se čimprej na: Predstojništvo Lichtenurnovega zavoda v Ljubljani, Ambrožev trg št. 8.

V domu d. v. pri Sv. Jožefu nad Celjem za dekleta od 26.—30. decembra 1935. Oskrbnina 75 Din.

ODGOVORI.

I. L. v Lj.: Vprašate, če dobi vernik s popolnim odpustom oproščanje časnih kazni samo onih malih grehov, ki se jih je spovedal...?

Vaše vprašanje bo zanimalo tudi druge bralce »Bogoljuba«, zato bo prav, če k pojasnilu v »Bogoljubu« (1935, št. 248, pod črto) dostavimo še tole:

Poučeni smo, kajne, da se nam v zakramentu svete pokore odpuščajo smrtni in mali grehi, obenem pa tudi večne kazni in kolikor toliko časnih kazni. Bolj ko se grešnik kesa, več časnih kazni mu je izbrisanih; čim večja je pokora, ki jo spovednik naloži, tem več kazni bo izbrisanih.

Sveta Cerkev pa grešniku priskoči na pomoč tako, da mu pomaga plačevati dolg pred Bogom: ponuja mu odpustke, ker razpolaga z zakladom neskončne vrednosti, ki je v zasluženju trpljenja in smrti Jezusove. Z odpustki se izbrisujejo časne kazni za grehe, ki so že odpuščeni.

Mnogo je pa ljudi, ki zamenjujejo odpustke in odpuščanje grehov. Zato bodi ponovno povedano: Po odpustkih se nikdar ne odpušča noben greh, ampak edino časne kazni. Greh in večne kazni pa morajo biti že odpuščene poprej, potem šele moremo dobiti odpustke. To velja tudi za odpustljive ali male grehe. (S tem bi bilo odgovorjeno na zgorajšnje vprašanje.)

Da smo odpustkov deležni v popolnem ali delnem obsegu, to je odvisno od božje neskončne pravičnosti in dobrotljivosti in pa od tega, kako posameznik za odpustke predpisanim pogojem zadošča, zlasti če ima pravega, spokornega duha. Prav radi tega se pa za odpustke prizadevamo večkrat in kadar je prilika. Gotovo je, da človek, ki je v smrtnem grehu, ni sposoben za odpustke, ker je — kakor pravimo — mrtev na duši. Odpuščen morajo biti poprej vsi smrtni grehi, kar je umevno, saj se noben smrtni greh brez drugih ne more izbrisati; pač pa se to lahko zgodi pri malih grehih, ki ne uničijo posvečujoče milosti. Iz tega razloga za veljavnost spovedi tudi ni nujno, da bi se moral grešnik obtožiti vseh malih grehov, ki se jih zaveda. Prav pa je, da se jih spove čim točneje, da se mu odpuste in da se v tem popolnejšem obsegu lahko udeleži popolnih odpustkov.

Prav zato je umešno, da navedemo še druge pomočke, ki se z njimi očiščujemo malih grehov:

1. Najprej omenjamo popolno kesanje (kes iz popolne ljubezni do Boga). Popolni kes spravi z Bogom celo grešnika, ki ima smrtno grehe. Seveda mora biti s takim kesanjem združena resna volja, da se hoče grešnik pri prvi priliki tudi spovedati. Za izbris malih grehov pa zadošča tudi že manj popolno (nepopolno) kesanje (kes iz strahu pred Bogom).

2. Mali grehi se odpuščajo — kar je znano — v zakramentih sv. krsta, sv. pokore, pa tudi pri svetem obhajilu in pri sveti maši, če smo v milosti božji. Sveta maša je čistilna, prosilna, zahvalna, pa tudi pravna daritev; zato se pri njej ne sicer neposredno kakor pri zakramentih, ampak posredno izbrisuje tudi zadoženje (greha) in kazni. (Trientski c. z. gl. 2.)

Tudi ni dvoma, da se pri sv. birmi, pri sv. mašniškem posvečenju in v zakramentu sv. zakona morejo odpuščati mali grehi, saj nam ti zakramenti večajo posvečujočo milost in so sredstva proti grehu; vselej pa pod pogojem, da greh vsaj obsojamo in zavračamo.

3. Mali grehi se odpuščajo z vsakim dobrim delom človeka, ki je v milosti božji, če ima obenem vsaj nekoliko kesanja v srcu tako, da greh zavrača in obsoja.

4. Končno omenjamo še zakramentale (blagoslovila) kot pomočke, ki se z njimi moremo oproščati malih grehov. Cerkev izvršuje zakramentale (zakramentom podobna dejanja), ko blagoslovlja, posvečuje osebe ali reči, ko zarotuje. Zakramentali (n. pr. pepeljenje, blagoslovi, vpeljevanje i. dr.) ne delujejo sami iz sebe, marveč po priprošnji svete Cerkve.

Casne kazni izbrisujemo z zakramentom svete pokore; s pokoro, ki jo spovednik grešniku naloži; s potrpežljivim prenašanjem težav in križev, ki nas zadevajo; z odpustki; v večnosti pa v vicah.

Naročnik B.: Pri pogojih za popolni odpustek je večinoma tudi »Molitev po namenu sv. očeta«. Po mašnih in drugih knjigah beremo, da je treba odmoliti v ta namen petkrat »Očenaš« in »Zdrava Marija«; nekateri pa trdijo, da zadoštuje že en sam »Očenaš«. Kako torej?

Pojasnilo, pravilno, najdete v »Bogoljubu« (1935, str. 248 pod črto). Že prej (v decembrski številki 1933) smo na enako vprašanje takole odgovorili: Dne 20. septembra 1933 je Rim končno veljavno rešil to vprašanje in določil, da zadošča v ta namen en Očenaš, Zdrava Marija... in čast bodi..., ali pa kakšna druga molitev, ki si jo vernik sam v ta namen izbere.

DOBRE KNJIGE

Partitura k zbirki »Sveta maša in pesmi«. Priredil dr. Fr. Kimovec. Cena 16 Din. — V založbi Jugosl. knjigarne, 1935.

Ker se je knjižica »Sveta maša in pesmi« (iz molitvenika »Večno življenje«, IX. natis) razširila med mladino v mnogo tisočih, je kazalo postreči tudi s partituro zlasti za one ponarodele napeve, ki je njih besedilo povzeto v omenjeno knjižico, pa jih ni najti v dosedanjih pesmaricah. Druge pesmi pa, ki so primerne za ljudsko petje, so pa nanovo spretno harmonizirane. V dvojnem pregledu je obenem označeno, v katerih pesmaricah se dobe napevi sprejetih pesmi. Pri nekaterih novejših skladbah se bo šele pokazalo, če se bodo oprijele.

Slovenska maša na čast svete Cecilije je izšla v četrtem natisu v založbi Jugosl. knjigarne. (Zložil jo je za mešani zbor in samospeve z orglami † Anton Foerster.) Cena partituri 15 Din, glasovi po 4 Din.

O tem delu † Foersterja moramo reči, da je jako posrečeno. Ta maša je prazničnega značaja, veličastna, učinkovita, pa ne težka. O vsem tem priča že četrti natis.

Sveta Angela Merici in njeno delo. Spomin-ska knjiga ob 400 letnem jubileju uršulinskega reda. 1535—1935. Spisala M. Klementina Kastelec O. S. U. — V založbi urš. provincialata v Ljubljani, 1935.

Že v zadnji številki »Bogoljuba« nam je provinc. prednica M. Elizabeta v posebni razpravi opisala pomen 400 letnice uršul. reda in predstavila njega ustanoviteljico Angelo, ki je položila temelje temu tako apostolsko delujočemu redu, ki se v nesebični ljubezni žrtvuje predvsem za kršč. vzgojo ženske mladine. Kdor se želi še podrobneje seznaniti z življenjem sv. Angele in z vzgojnim delova-

njem uršulink, naj si oskrbi zgoraj omenjeno novo knjigo. — Vse bivše gojenke naših urš. šol, ki se s hvaležnostjo spominjajo svojih duhovnih mater, naj sežejo po tej lepi književni novosti.

Kongregacijski dijaški koledar je ročna »praktika«, ki je mora biti vsakdo vesel, dijak-kongreganist pa še celo. Ko sem pregledoval vsebino in videl, koliko vzgojnih iskric je nabranih še celo med koledarskimi podatki, sem si mislil: Srečni dijaki naše dobe, ko tako skrbje zanje in jim tako vsestransko utrjujejo krščansko značajnost! Tudi praktični del koledarčka je poučen in mnogovrsten. Dobi se v založbi »Naše zvezde« v Ljubljani.

Misijski koledar (1936). Že 17ič je naša slov. misijska družba v svojem koledarju zbrala začuda veliko poročil, dogodivščin, poučnih črtic in raznih zanimivosti iz misijskih pokrajin. Vse popise pa poživljajo zajemljive slike iz tujih svetov. Za malo ceno 10 Din ima človek ne le mnogo kratkočasnega beriva, ampak tudi poučnih slik, ki so trajne vrednosti. Naroča se koledar v Mis, tiskarni — Groblje.

Praktični čebelar. »Slov. čebelarstvo društvo« (Dunajska c. 19 v Ljubljani) je založilo knjigo »Praktični čebelar«, ki obsega 300 str. s 140 slikami. Omenjamo tudi to novost, saj je med naročniki »Bogoljuba« mnogo čebelarjev; nekateri se bodo pa vneli za to priljubljeno panogo, če bodo dobili v roke ta pouk in navodilo, ki ga je sestavil priznani čebelar, frančiškanski redovnik pri Mariji Pomačaj na Brezjah. Cena 40 Din, poštnina 5 Din.

Willibrord Verkade: **Die Unruhe zu Gott.** — **Der Antrieb ins Vollkommene.** Izšlo pri Herderju. Obe knjigi, ki jih je spisal konvertit, benediktinec, sta že mnogo dobrega storili zlasti takim, ki iščejo resnice. Ne le da sta prelepa apologija katoliške vere, marveč tudi literarno stojita na višku. Vsakomur, bodisi da je že našel resnico in iz nje živi, ali pa, da jo želi spoznati, imata mnogo povedati.

Der große Herder. XII. Bd.; Unterführung der Zz. Mit Anhang: A. Systematisches Verzeichnis der Rahmenartikel, Tafeln, Bildseiten oder Bildgruppen. B. Ergänzende Verweisungen. 1935. Cena M 34.50 oz. 38 M. — S tem zvezkom je celotno delo, ki je pričelo izhajati pred petimi leti, končano. Nekatera tvarina je kar izčrpano obdelana; tako na pr. obsega »svetovna vojna — Weltkrieg« celih 59 kolon. Poleg teksta je ceta vrsta zemlje-

vidnih kart, fotografij itd. Celotno delo obsega 13 zvezkov; pod 180.000 začetnimi besedami se lahko poučiš o vsem, prav o vsem, kar želiš vedeti in kar potrebuješ. Čez 20.000 slik krasi prelepo delo. Ni prazna beseda, če trdimo, da veliki Herder nadomešča celo knjižnico. Na višku znanosti je in pisan v katoliškem duhu. Delo toplo priporočamo.

PROŠNJE

Neka žena, Mar. družbenica (Sv. Anton v Sl. gor.), se priporoča presv. Srcu Jezusovemu, Mariji Pomačaj na Brezjah, sv. Jožefu, sv. Antonu, sv. Tereziki D. J., bl. Marjetki Sinclair, Tereziji Ledochowskij, bl. Janezu Don Bosku, božjemu služabniku Slomšeku in vsem svetnikom, da bi kmalu ozdravela iz težke bolezni. — S. A. se priporoča priprošnji služabnika božjega Frid. Barage za zdravje. — Neka mati iz J. priporoča svojo hčerko in njene namene sv. Tereziji Det. J., sv. Ani, sv. Leonardu, sv. Antonu in št. T. Ledochowski. — V. M. P. se priporoča presv. Srcu J., Mariji Pom., sv. Antonu Pad. in št. Slomšeku za srečen izid in mirno poravnava v druž. zadevah. — A. R. se priporoča Mariji Lurški, sv. Tadeju in dušam v vicah za spreobr. sorodnikov, za srečen uspeh misijona in dr. namene.

ZAHVALE

O. J. — Kozaršče, se zahvaljuje presv. Srcu J. in M., sv. Antonu in sv. Tereziji Det. J. za dobljeno zdravje. — G. C. se zahvaljuje sv. Tereziji Det. J., ki mu je izprosila pomoč v težki bolezni.

Zahvaljujem se sv. Tereziji Det. J. za mnogo telesnih in dušnih milosti v času gorjā, ki je bilo nepopisno. Njej na čast sem opravila devetdnevnic in na predvečer končane pobožnosti sem bila uslišana kakor sem želela. Nove milosti sem bila deležna po končani drugi devetdnevnic na čast presv. Srcu J. in na čast sveti Tereziji. Vika Razlagova, Ljutomer. — M. V. (Beltinci) se zahv. presv. Srcu J., Brezmadežni, sveti Družini, sv. Tereziji Det. J., Mariji Celini za čudovito ozdravljenje in za številne milosti in dobrote. — Družina A. iz Kg. se zahv. Mariji Pom. z Brezij, sv. Jožefu, sv. Tereziji D. J., št. škofu Slomšeku in Tereziji Ledochowski za ozdravljenje hudega revmatizma, ki je dolgo časa mučil člana te družine. — V. M. P. se zahv. presv. Srcu J., Mariji Pom., sv. Antonu P. in sv. Tereziji D. J. za pomoč v duš. in čas. zadevah.

Pozdravljeni

vs. ki ste že in boste vstopili v krog »Bogoljubovih« naročnikov!

Sreča v novem letu, ki Vam jo želimo in izprošamo iz nebes v največji meri, mora imeti sedež v poštemem srcu, drugače je bežna, od danes do jutri. Temelj trajni sreči, zadovoljstvu in blagoslovu božjemu postavljamo z lepim, krepostnim žioljenjem, ki ima trdno oporo, pomoč in vodilo vprav v »Bogoljubu«. Zato je z iskrenim voščilom srečnega novega leta nujno povezana tudi želja, da ne bi bilo nobene krščanske slovenske družine brez »Bogoljuba«; da ne bi bilo nobenega člana in nobene članice Marijinih družb, ki bi ne imela ali vsaj prebiralala družbenega glasila »Bogoljub«. Vojaku, ki bi šel na bojišče brez potrebnega

orožja, je podoben kongreganist brez družbenega glasila.

Kaj ti nudi »Bogoljub«?

Verskonraavnih resnic v lepi, prikupljivi, tudi pesniški obliki;

pbude, nagibov in zgledov za vzorno krepostno žioljenje;

zanimivih poročil in podatkov iz žioljenja Cerkve doma in v tujini;

nasvetov za rast v dobrem in za zmago nad zlom;

razvedrila v mikavnih, zajemljivih po-vestih;

poročil iz žioljenja na marijanskem ortu; navodil v izberi dobrih knjig, ki prihajajo na naš književni trg, i. dr.

Vse je pa pobezano s primernimi novimi in starejšimi umetniškimi slikami v bakrotisku. Vsaka številka jih ima po 8 do 10.

Na ovitku bo v tem letniku vselej krasna slika onega svetnika (svetnice), ki bo na prvi strani opevan.

Priporočamo zato, naj vsakdo pazi, da se ovitek ne zamaže.

»Bogoljub« ima pred očmi, da je marijanski, a tudi družinski list, zato ustreza in bo ustrezal moškemu in ženskem svetu. Kot tak je priljubljen gost v vseh naših slovenskih domovih; zagotovil si je pa vstop tudi v poslopja razumnikov, v čakalnice in pisarniške lokale i. dr. Znan je domalega po vsem svetu, saj ga bero Slovenci, ki so naseljeni v Ameriki, Afriki in Aziji.

Končno še tole:

Vsi naši prijatelji — to jih prosimo — naj uvažujejo tole pripombo: Kdor koli še ni izvoršil kot član Katoliške dejavnosti (akcije) v smislu njenih ciljev še no-

benega dobrega dela, naj poskrbi v teh dneh, da bo uvedel naš list vsaj v eno tako družino, ki je bila doslej brez »Bogoljuba«.

Upravništvo lista je pripravilo pridnim razširjevalcem »Bogoljuba« primerne darila: Vsakomur, ki pridobi tri nove naročnike, je obljubljen najnovejši, najboljši in najobsežnejši molitvenik »Večno življenje« (seštevila prof. in kanonik dr. Gr. Pečjak) z zlato obrezo. Kdor se izkaže s petimi novimi naročniki, bo dobil za nagrado krasno knjigo »Večna molitev« v novem natisu z močnimi črkami in lepo vezavo. (Uprava bi mogla namesto knjižnih daril postreči z gotovino.)

Bogoljub velja tudi v letu 1936

za vse kraje v Jugoslaviji:

za posamezne naročnike	20—	Din
„ skupne	18—	„
za inozemstvo: za Avstrijo	3—	šil.
„ Češkoslovaško	15—	Kč
„ Francijo	10—	fr.
„ Italijo	8—	lir
„ Ameriko	—	50 dol.

Odpustki za mesec januar 1936

1. Sreda, prva v mesecu. Novo leto. P. o.: a) članom br. preč. Srca Mar.; b) članom družbe krščanskih družin; c) istim kakor 16. dan; d) vsem, ki prejmejo sv. zakramente, molijo po namenu sv. očeta ter opravijo kake nabožne vaje na čast sv. Jožefu.

2. Četrtek, prvi v mesecu. P. o. članom br. sv. R. Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v župnijski cerkvi.

3. Petek, prvi v mesecu. P. o.: a) članom br. sv. R. Telesa kakor včeraj; b) vsem, ki prejmejo spravno sv. obhajilo, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca in molijo po namenu svetega očeta; c) članom br. presv. Srca J.

4. Sobota, prva v mesecu. P. o. vsem, ki opravijo kake nabožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja, prejmejo sv. obhajilo in molijo po namenu svetega očeta.

5. Nedelja, prva v mesecu. Presladko ime Jezusovo. Članom rožnovenske br. trije p. o.: 1. če v bratovski cerkvi molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. R. Telesom. P. o.: a) članom br. presv. Srca Jez.; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) danes ali v osmini vsem vernikom, ki prejmejo sv. zakramente, so pri sv. maši in molijo po namenu sv. očeta; v nedeljo zadostuje v ta namen biti pri eni sv. maši; d) istim kakor 16. dan.

6. Ponedeljek. Razglašenje Gospodovo. P. o.: a) članom br. naše ljube Gospe presv. Srca v bra-

P. o. pomeni popolni odpustek; v. o. pomeni vesoljna odveza tretjerednikom; br. pomeni bratovščina.

tovski cerkvi; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) članom rožnovenske br. v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more mesto tega spovednik naložiti kako drugo dobro delo; d) članom družbe živega rožnega venca; e) članom br. za duše v vicah; f) članom družbe krščanskih družin; g) članom družbe sv. Petra Klaverja, ako obišejo cerkev in molijo za razširjanje svete vere in po namenu sv. očeta; h) istim kakor 16. dan; i) članom br. sv. R. T. kakor 2. dan. — V. o.

12. Nedelja. Sv. Družina. P. o. članom družbe krščanskih družin, kjer se danes ponovi posvetitev sv. Družini.

16. Četrtek. Sv. Berard in tovariši. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v župnijski cerkvi, kjer ni redovne.

19. Nedelja. Bl. Bernard. P. o. istim kakor 16. dan.

23. Četrtek. Marijina zaroka. P. o. članom družbe krščanskih družin.

25. Sobota. Spreobrnjenje sv. Pavla. P. o. članom br. preč. Srca Mar.

26. Nedelja, zadnja v mesecu. P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo rožni venec.

27. Ponedeljek. Sv. Angela. Kjer se obhaja danes (kakor n. pr. v uršulinskih samostanih) god te svetnice, p. o. istim kakor 16. dan.

28. Torek. Bl. Odorik. P. o. istim kakor 16. dan.

29. Sreda. Sv. Frančišek Sal. P. o. članom zveze afr. tiska.

30. Četrtek. Sv. Hiacinta. P. o. istim kakor 16. dan.

Skozi 4600 rok
gre vsaka žarnica
Tungstam
z nitko v dvojni vijačnici -
radi tega tudi dovršena
kakovost!

KNJIGOVEZNICA

Jugoslovanske tiskarne - Ljubljana

se priporoča za vsa v stroko spada-
joča dela. - Solidno delo! Nizke cene!

DRUŽINSKA PRATIKA 1936

se dobi v vseh knjigarnah in raznih
trgovinah širom Slovenije.

Sezite po njej, dokler v zalogi!

Bolni na pljučih!

Tisoči že ozdravljeni!

Zahtevajte takoj knjigo o moji

novi umetnosti prehranjevanja,
ki je že marsikoga rešila. Ona more poleg
vsakega načina življenja pomagati, da se bo-
lezen hitro premaga. Nočno znojenje in kašelj
prenehata, teža telesa se zviša ter po poap-
nenju sčasoma bolezen preneha.

Resni možje

zdravniške vede potrjujejo prednost te moje
metode in jo radi priporočajo. Čimprej začnete
z mojim načinom prehranjevanja, tem bolje.

Popolnoma zastonj
dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali
mного koristnega. Ker ima moj založnik samo

10.000 komadov za brezplačno
razpošiljanje, pišite takoj, da se boste mogli
tudi Vi prištevat med one srečneže.

Zbiralnica za pošto:

ERNST PASTERNAK, Berlin S.O.
Mihaelkirchplatz 13. Abt. Z. 493

Zavaruj

sebe in svoje imetje

pri

naši

slovenski

Vzajemni zavarovalnici

v Ljubljani

Zastopniki v vseh farah

LJUDSKA POSOJILNICA

v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6

(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po
najugodnejši obrestni meri.

Nove vloge

vsak čas razpoložljive, obrestuje po 3%

-- in najrajši ves v volni!

Tako bi hotela mati obleči svojega ljubljenca. Za oblačenje deteta so tudi najboljša mehka in voljna vlakna volne; odkar pa imamo Schichtov Radion, je postala volna najprikladnejša. Volna se samo malo pretiska v mrzli raztopini Schichtovega Radiona, pa se brez truda odpravi iz nje vsa nesnaga. Ona ne postane trda, temveč ostane mehka in voljna in ohrani snežno belino, ali pa svežost prvotnih barv.

* Kar je dobro za nežno volno, velja seveda še v večji meri tudi za vse drugo perilo v gospodinjstvu in družini.

Domači
izdelek

SCHICHTOV
RADION
pere vse higijenično čisto